

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.

Hasábbos pelet sor egyszer 20 fillér,
minden kövekezésnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, március 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Szépített autóbussz mérleg a közgyűlés előtt.
- Kristóffy Józsefnek nincs ötszáz koronája.
- Tizenhét bünnel vádolt bankigazgató.
- Szuronyos katonaság egy főiskolában.
- Kara Győző a francia forradalomról.
- Az ország a paktum tárgyalásról.
- Katarau életjelt adott magáról.
- Drágább lesz az okmánybélyeg.
- Határok katonai megerősítése.
- Óvakodjunk a diplomatáktól.
- Urban Péter báró ünneplése.
- Összecsókolt tisztviselők.
- Smoking, mint válóok.
- Hatósági muzsika.
- Zsaroló színész.
- „A jegyző ur.”
- Tarkaságok.

„A gyásznap.”

Arad, március 10.

Március tizenötödikére készülődnek az országban. Előkerülnek a nemzetiszínű zászlók, kelendők a könyvkereskedésben a márciusi versesfüzetek, munkában vannak már a hazafias ünnepélyt rendező bizottságok, hogy a nagyszerű szabadságünnep programját összeállítsák. Szorgalmasan dolgozik minden hazafias lelkesedéstől áthatott asztaltársaság, neki-buzdul valahány önképzőkör van széles Magyarországon. A programot már tudjuk. Elején a Himnus, végén a Szózat, valaki okvetlenül elszavalja a Talpra magyart, azután beszéd emlékezik meg a márciusi ifjakról (akik

azóta utód nélkül eltűntek) a tizenkét pontról (amelynek javarészből azóta sem lett semmi) a szabad sajtóról (amelynek — hála a többség és kisebbség általános, titkos és egyenlő véleményének — utolsó hónapjait éljük). Valami sok változatosság, valami sok lendület, valami nagy melegség és lelkesedés nincs ezekben a márciusi ünnepekben, de talán nem is lehet: hiszen évről-évre hallja a márciusi ünneplő ugyanazokat a menydörgő és zokogó frázisokat, évről-évre jobban eltávolodottnak találja a valóságot a nagy március ideáljaitól.

Végre ezidén, a hatvanhatodik márciusi évfordulón a győri függetlenségi párt jóvoltából új színt, új gondolatkört és új pátoszt kap a márciusi ünnep. A szín, a gondolatkör és a pátosz teljesen méltó a mához, azokhoz a napokhoz, amelyekben élünk, ahhoz az elvadult felfogáshoz, amely mindent átjár és megmételtyez, amely politikai furkósbottá farag minden zászlórudat, minden kézzelfogható szerszámot. Ahoz a felfogáshoz, amely a törvényalkotástól a lovagias ügyek elintézési módjáig mindenben csak politikai eszközt, politikai fegyvert, kutat, pompásan kvadrál a győri neki-busult hazafiak kiáltványát, amellyel az új forradalmárok március idusának nemes egyszerűséggel a gyásznapi címet és jellegét adományozzák. Magában véve örvendetes lenne,

hogy akad egy testület, társaság, polgári csoport az országban, amelynek van bátorsága kimondani: nem üljük meg a sablonos ünnepet, nem hangoztatjuk el unottan, lélek nélkül az ismert mondanivalókat és nem kérünk abból az élvezetből, hogy amennyiben kormányt támogató az ünnepi szónok: fanatikus ékesszólással be ne bizonyítsa, hogy Petőfi, Kosuth, Jókai, Vasvári stb. stb. eszméit egyedül és kizárólag a jelenlegi kormány testesítette meg; ha azonban ellenzéki az ünnep méltatója: illedően rámutasson a nemzeti eszmék kizárólagos bérlőjére és gyümölcsötetőjére, a feladata magaslatán álló ellenzékre. — Talán-talán még azt is meg kellene gondolnunk: nincs-e igazsága azoknak, akik nem akarnak márciusot ünnepelni, mert március intézményei lassan-lassan eltemetődtek, kidőlték a sorból, egyikre-másikra bizony reá is tapodtak új törvények paragrafus-lábaival...

Ez szép gondolkozóba-ejtő, igaz lépés lenne és épen ezért nem történhetett meg így. A győri függetlenségi nem igazságot akartak mondani, amikor gyásznappá minősítik az ünnepet, mert hiszen az igazságból nem maradhatott volna el az a beismerés sem, hogy a márciusi intézmények romjain eljárt haditáncban előtáncos volt a negyvennyolcletéteményese: az ellenzék, amelynek tagjai feledhetetlen buzgalommal igye-

Huszévesek.

Írta: Benda Jenő.

Langyos májusi éjszakában huszéves fiuk ültek együtt egy diákkamarában. A szoba szél-tét-hosszát mindössze néhány lépés mérte, rozoga faágy a sarokban megveve várta gazdáját, de hiában várta: a házigazda vendégeivel együtt az asztal mellett ült és nagy komolyan poharazgatott.

Négyen voltak és szinte ünnepies volt a hangulat: négy gyors tempóban ürülő pohár mellett, ötödik töltött pohár is állt az asztalon. Ehhez az ötödik pohárhoz senki sem nyult, de amikor ivásra került a sor, mindannyian először ehhez koccintották poharukat. Szer-tartásosan, szép nyben lendülő mozdulatokkal történt ez a koccintás emlékeztetere annak a huszévesnek, aki ötödik volt ebben a bandában, de pár nap előtt rejtelmes módon és a maga akaratából messzire költözött. Senki sem sejtette, miért tette, este még vigan sétált a fiukkal a kis városka piacán, a főiskola körül, reggelre pedig házigazdája átlőtt homlokka-lalálta meg felöltözve, a földön, az ágya előtt. A kályhában sok irás hamuja: a többi huszéves kuvertákba csomagolva tett el emlékül egy egy csipetnyit ebből a hamuból. Ez a hamu tudja a titkot, amit az eltávozott cimborá senkinek el nem árult és amiről pislogó petró-leum-lámpa mellett folyik most a szó itt, a diákkamarában.

Ezt az estét az elköltözött emlékének szentelték, halk szóval beszélgettek róla, apródon-

ként bányászták ki memoriájuk lombtárából a régi vig órák, éjjelbe nyuló hosszú beszélgetések emlékeit. Mindegyik emlék értékes lett: úgy csiszolgatták, fényesítették, tisztogatták, mint ahogy a szemét között megtalált elfakult műremeket szokásos. A házigazda előke-reste tárogatóját. A régi magyar kesergős instrumentum titkát akkoriban fedezték föl újra. Olyan volt ez, mintha kétszáz év óta kriptába zárt mélabus hangok kelnének új életre, régi kurucok szomorúsága, bujdosó keserű-sége jönné kísérteni mai emberek szívét. A tárogató ma este mind az elköltözött kedvence nótáit játszotta. Csupa szomorú nóta: a kamara ablaka nyitva, az ablak előtt egy orgonafa sötét lombjaival bólogat és küldi be virágainak illatát; helyette a tiszta, busongó tárogatószó áramlik ki a holdfényes, tiszta májusi éjszakába... A poharak közben sűrűn ürültek, megesezt, hogy az egyik vagy másik fiu valamin hangosan fölnevetett. Mindegyik sietve fojtotta vissza a kacagást és szégyenkezve fogadta a többi komoly, feddő tekintetét.

A hiba azonban egyre gyakrabban megtörtént, most már zajosabb kezdett lenni a mulatság, vidám nóták kerültek sorra, három fiu öklével verte az asztalon a taktust a nótához és hosszasan, szívből nevetett. Csak a negyedik ült egyre komolyabban, egyre szomorubban a helyén. Egyszerre fölkel és kiment az ajtón, mely a szűk szobából egyenesen az udvarra nyílt. És azután nem is jött többet vissza.

Udvar végén düledező vályog-épület, ebben volt a diák-kamara. Ablaka világító négyszögére fantasztikus árnyakkal feküdt rá az orgonafa galysűrűje, a nyitott ablakon élesen kisírt tárogató hangja.

A fiu botorkálva ment végig az udvaron és azután homlokát támasztva a kapufélfának, úgy maradt az utcai kis kapuban sokáig. „Suhog a szél Késmárk felett!” üzenté utána a tárogató.

A fiu körmeit vágta a kapufélfába és felzokogott. Ilyen fájdalmasan és ilyen gyönyörűséggel csak a huszévesek tudnak sírni, álmodozó, síheder fiuk, akik szédülve alnak az élet kapujában és nem tudják, mihez fogjanak, mit kezdjenek a torkukat fojtogató, az álmaikat zavaró nagy fölbuzgó, kifogyhatatlannak látszó életenergiákkal? Hősies, pompás időszak, aki husz éves, az érzi, hogy valami nagyszerűt, csodálatosat kell művelnie, különben nem is érdemes élni. Az a hamu, amit a kis diák kamarában tele tüdővel danoló fiuk őriznek, egészen bizonyosan valami ilyen titkot rejteget. Ez a fiu pedig idekinn úgy zokog a névtelen vágy miatt, hogy majd megszakad a szíve. Egy fehér lányra gondol, aki most két hét előtt került haza a hegymögötti kis faluba a zárdából. Nagy falusi kertben lenne mostan jó, kéz a kézben, sétálni a fehér lánnyal a ribizke bokrok szegte utakon. Az almafák most virágoznak, rózsaszín eres fehér virágok tavaszi hóval ülik meg a galyakat. Jó lenne ilyen almafa alá állani ketten, hogy az egész világ elől eltakarják őket a földig érő galyak. Jó volna csak állni, csak állni itten és egymás sze-

keztek például a sajtószabadságot megvédelmezni. A megvédett sajtó ez esetben igazán nem tudja kinek köszönhet többet: ellenségeinek a többségen, vagy barátainak a kisebbségen. De hát kinek kellene igazságok akár márciusi ünnepen, akár azon kívül? Politika kell és ha politikai bunkóvá faragható: ám rántsuk le az ócska zászlót a nyélről, kapjuk meg a boldogabb végéről — hátha pozdorjává zuzódik minden attól a rettentő szótól, hogy márciusi gyásznapi. Csakugyan az is, mert most már ellenzéki részen sem talál márciusi ifjakat, márciusi ideálokat.

Hatósági muzsika.

— Mit tárgyal a holnapi közgyűlés? —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 10

A mácnak deprimált hangulatából következőleg legjobb lenne, ha a városi zenekar már el is helyezkedne a karzaton és valami vig nótával nyitná meg a város közgyűlését, amelynek tárgysorozatán a több millió kölcsöntől kezdve a városi zenekar megteremtéséig sok bus dolog variálódik tarka egyvelegben, hogy a muzsika műszavával éljünk. A közgyűlés alaptónusa szomorú, mert hát egyáltalában nem mondható vának az olyan gyülekezet, amely a felett vitatkozik, hogy egyetlen városi vállalatának deficitjét miként kendőzze úgy el, hogy az haszonnak látszassék. De azért nem féltjük a törvényhatósági bizottságot, mire a hosszú tárgysorozat végén eljut a zeneiskola és zenekar ügyéig, bizonyára megváltozik a sok gikszerből hangos diszharmonia és egy egyszerű szimfoniában egyesülve utolsó akkordként mégis csak megcsinálja a hatósági muzsikát, a bánatos lelkek háborgásának lágy melódiákkal elaltató instrumentumát.

A tanács ma Urbán Iván báró főispán elnöklésével tartott ülésében foglalkozott a közgyűlés tárgysorozatán szereplő ügyekkel. Az autóbussz vállalattal összefüggő kérdésekkel

lapunk más helyén foglalkozunk, itt a többi érdekesebb ügyeket ismertetjük:

Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Steigerwald Alajos és társai beadványban kérték a közgyűlést: létesítsen az árvaszék kebelében gyermekvédelmi osztályt. Kovács Vince kultúratanácsnok melegen támogatta az eszmét, amelynek megvalósulása esetén csökkenne a vadházaságok száma és gyermekek kiragadhatók volnának ártalmas környezetükből. A tanács elhatározta: indítványozni fogja a közgyűlésnek, hogy utasítsa a városi árvaszéket: tegyen előterjesztést a szép terv miként való megvalósításáról.

A városi zeneiskola és a városi zenekar ügye is valószínűleg a megfelelő elintézés útjára kerül a holnapi közgyűlésen. Tudvalevőleg a zenekedvelők egyesülete azt ajánlotta Arad városnak: vegye át a zenedét, mert az egyesület nem tudja az iskolát fenntartani. Az egyesület vagyonának és ügyeinek megvizsgálására kiküldött bizottság 24.893 koronában állapította meg a tiszta vagyont, amelyből megfelelő államségély megszerzésével a város deficit nélkül fönntarthatná az iskolát. A mai tanácsülésen felolvasták a vegyes bizottság javaslatát, hogy a város vegye át a zeneiskolát, a vagyont csak zenei célokra szabadon felhasználni, 4 tanuló díjtalanul kiképeznek és négy állandó okleveles tanárt alkalmaznak, akik közül az egyik igazgatója lesz az iskolának; a mostani tanerőket csak óraadókként fogja alkalmazni a város a nyugdíj kötelezettsége nélkül. Körülbelül ötezer korona államségélyre volna szükség, hogy akadálytalanul működhessek a zeneiskola. Megállapították, hogy városi zenekar is létesíthető. Szendrey Mihály színigazgató kötelezően úgy nyilatkozott, hogy városi zenekar alakítása esetén azt a zenekart alkalmazná a színházban. A színház zenekara eddig harminchatezer koronába került a színigazgatónak. A városi zenekar, amelynek tagjai egyrészt a városi zeneiskola növendékeiből kerülne ki, a templomokban is funkcionálnának. A kultuskormány a zenekarnak megfelelő szubvenciót is ad. A tanács a holnapi közgyűlésnek a kérdésnek fönt vázolt megoldását ajánlja.

Jelentős lépést jelent előre, a városszabályozási terv elkészítésének első etappeja, a város általános térképének megrajzoltatása. A közgyűlés elhatározta végre, hogy szabályozási tervet készített és Dömötör Bertalan mérnök ajánlatot tett a szükséges előmunkálatok: a szintezési térképek kiegészítésére és a városi térkép előállítására. Összesen 16500 koronát kér. Ha azonban a várat is fel kell mérnie és lerajzolni, a munka 4500 koronával drágább. A városszabályozási bizottság ezt nem tartotta szükségesnek, míg a tanács Varjassy Lajos polgármester javaslatára a várat is egyidejűleg fel akarja mérni, mert az most olcsóbban elvégezhető, mint később és helyesebb, ha a szabályozásnál a művész a városhoz kombinálja a várterületet. Arra az esetre, ha a téparancsnokság nem engedi meg a felmérést, akkor a hadügyminisztertől kér engedelmet a város.

Mint hogy a mészárosok haragúsznak a városra és nem vesznek tőle jeget, a tanács gondolkodóba esett a felett, vajon megkezdje-e a jéggyár az üzemet. Urbán báró főispán azt vitatta, hogy még akkor is kell jeget gyártani, ha deficitel jár is az üzembentartás, mert nem lehet sohasem tudni, nem lesz-e valamely járvány és a közönséget nem szabad mesterséges jég nélkül hagyni. A tanács javasolja a jéggyártást, minthogy azonban nincs sok reménye a sikerhez, csak tízezer métermázsza termelést vessz számításvai alapjául és azt proponálja, hogy a közgyűlés a tavalyi árakat szállítsa le, a féladagot adja 5, az egész adagot 9 koronáért havonta, házhoz szállítva.

A hidvámszedésre kér engedélyt a város a minisztertől és mint ismeretes a mutatkozó deficit pótlására a gyalogos vám emelését javasolja a hidvám-bizottság. A tanács sem tud más megoldást és hiába tiltakoznak ez ellen az ujaradiak, a tanács azt mondja, hogy első sorban a saját polgárait védi a pótdómelemelés ellen és aztán, ha az ujaradiaknak drága a magas vám — csatoltassák magukat Aradhoz.

Zubor Andor kérelmével is foglalkozott a tanácsülés. Zubort tudvalevőleg első aljegyzővé választották meg és így a másodaljegyzői állás után járó ezer korona személyi pótlékot elveszti

mebe nézni, mialatt a fehér szirmok lassan-lassan, játékos libbenéssel lepnék el a szőke leány haját!

Huszévesek, akik a szerelmet még csak hiréből ismerik, szoktak így álmodni egy fehér leányról.

Elindult. A tárogató hosszan sirt még utána az éjszakában. A kis vidéki város házaeszkái összebujva, éjfélü álmutat aludták. Ment, ment, botorkázó, nem egészen bizonyos lépések vitték előre. Lassan elfogytak mellőle a szemüket lehunytt földszintes házak, illatos rétek közé jutott, ki a szabad országútra. A hold tele fényvel sütött, az országút nyilegyenes futással vezetett neki a láthatárt elzáró hegyeknek. Tejfehér holdfényben olyan volt ez az országút, mint egy csillogó, ezüst szőnyeg, mely a meseország titokzatos magaslatai felé vezet. Ez a neki nyújtózott országút valahol a messzeségben ott vezet el a virágzó almafák, a ribizkebokrokkal szegett utak kertje mellett... Mintha álomkóros volna, úgy indult el ezen az uton. Eszébe jutottak azok a zarándokok, akik, amikor egy kegyes szenthelyre vándorolnak, testük hosszával mérik föl az egész utat... És ingatag lépéseit megsziporázva ment előre a magas hegyek felé.

Már a magas hegyek között vezetett az útja. Mióta jöhetett? Egy órája? Vagy két órája? Maga sem tudta. Békakurattyolás és tücsökcsirippelés kísérte, buja erdők gőzös párolgása újabb mámorral tetézte és erősítette

tette a bor sűrűsödő mámorát. Ebből a vándorútból csak rapszodikus emléktöredékek maradtak a fejében. Többször megbotlott, egy utaszi kőben egyszer fájdalmasan megütötte a lábát. És a fülében folytonosan hallotta a tárogató szót, mintha egy kuruc énekes láthatatlanul kísérné a hegyek között: „Késmárk fölött suhog a szél...“ A tárogatószóval halkan vele dudolgatta a bujosók nótáját s ettől megint sirásra támadt kedve. Maga bánatával összeolvadt a piros csizmás bujosók keserősége, akiknek lába nyomát hóval lepi be a tél. A hold lebukott a messzi havasok mögött, rövid időre sűrűbb lett a homály, újra megbotlott, egyszer el is esett. Azután lassan, lassan pirkadni kezdett. Szürke fényvel világosodott meg a játék. A háta mögött szekér zörgött, ki akart térni előle, de a következő pillanatban egész hosszában végigvágódott egy körakáson. Hangok kiáltottak a háta mögött, hirtelen megszűnt a szekérszörgés.

Az ezután következő emlékfoszlány ez: Egy rázós szekéren, hátul, nyakig szénába süppedve ül... Elöl a szekér vendégoldalain keresztülvetett deszkán orosz ember ül, magasra tartja az ostorát és hangosan biztatja a lovait. Mellette megmozdul valaki. Egy gömbölyű asszonykar nyomását érzi az arcán, balcombjához, a széna közt, egy asszonycomb simul. Kék színű szemek mosolyogva néznek a szemébe, amikor megmozdul, ruganyos asszonyhus adja vissza a térde nyomását. Tüzesedő halántékkal megöleli az asszony derekát és magához szorítja. Az asszony erélyes

mozdulattal bontakozik ki az ölelésből és ijedten integet a szekér elején ülő orosz ember felé.

Itt végződik ez az emléktöredék.

És a másik emlékfoszlány: Ujra széna között fekszik, de már nem a szekéren, hanem valahol másod, sok, nagyon sok szénában. A feje fölött fantasztikusan nagy kalap borul, melynek a karimája csak egy keskeny sávot hagy szabadon a szénarakás fölött. A nyílason halk, észrevétlen siklással bujik be egy alak, a zizegő széna között megint érzi egy asszonyi test simulását, az orra, a szája meleg asszonyarchoz ér. A szíve hirtelen olyan dobogásnak indul, hogy a vére lüktetése a halántékában táncol; mintha egy titkos erő dobna, ráveti magát az asszonyra; egy végtelen hosszú, harapós csók; az asszony halkan folsikítja csititgatja, csillapítja...

Idáig minden olyan, mint egy furcsa, bolondos álom. Ezután következik a józan valóság.

Fényes déli nap tüzel az égen, amikor fölébred, feje fölött most is arnyéket vet a fantasztikus nagy kalap, de most már tiszta szemmel fölismeri mi az, hegyoldalakon a szénakazlakat szokták védelmezni az eső ellen ilyen tetővel. Időbe kerül, míg kezdi sejteni, hogy jutott ide? Lomhán megmozdul, hasogató fájást érez a fejében, lekuszik a szénakazalról. Faröngölőkéből összerótt orosz házikó áll előtte, hogy derekáról lelát a völgybe, a völgyben csillogva kanyarog a Tisza és fehérén sziporkázik az országút. A kunyhó előtt a

és az illetményei csökkennek. Arra kéri a közgyűlést, hogy az 1000 kor. pótlékot mindaddig adja meg, amíg városi tisztviselő lesz. A tanács azt javasolja a közgyűlésnek, hogy Zubornak adja meg a pótlékot addig, amíg a városnál a VIII. fizetési osztálynál magasabb fizetési osztályba nem kerül.

A nemes működésű Patronázs Egyesület arra kérte a várost: lépjen alapító tagjainak sorába. A tanács javasolja a közgyűlésnek: 200 koronával lépjen be az alapító tagok közé.

Az ország a paktum-tárgyalásról

(A kormány mellett és ellen.)

Távirati tudósítás.

Kassa, március 10.

Abaujtonavármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta évnegyedes közgyűlést, amelyen Pestvármegyének a paktumról szóló átiratát tárgyalták. A románokkal folytatott paktumtárgyalásokra vonatkozólag Ajkay Sándor tiszteletbeli főjegyző nyújtotta be az állandó választmány indítványát, amely élesen kikel a kormány eljárása ellen. Az indítvány érdemi részében így szól:

Ha helyesnek is tartja a vármegye közönsége, hogy az állam mindenkor kormányja a nem magyar anyanyelvű honpolgárok körében is tájékozást keres az esetleges orvoslást igénylő bajok léte és mineműsége iránt, viszont az egységes magyar nemzeti állam feltétlen érvényű elvével ellentétben állónak, végzetes hibának és ezért meg nem engedhetőnek nyilvánítja azt, hogy az állam képviselője a honpolgárok egy részének olyan politikai alakulatával tárgyaljon és egyezkedjék és ezen tárgyalások alatt azt különálló és egyenjogú és hatalmi tényezőnek ismerje el, amelynek programszerű nyilatkozatában kifejezett célja az állam magyar nemzeti voltának megszüntetése, sőt amelynek szervezetként való elismerése is már kiegyenlíthetetlen ellentétben áll a magyar egységes nemzeti állam fogalmával.

földön egy kis gyerek játszik, gyűgyögve, négykézláb csuszka a fű között. Most sirva fakad, mintha az idegen embertől ijedt volna meg. A kunyhó ajtaián kilép egy asszony. A fiút a maga nyelvén üdvözlöi:

— Jónapot urficskám!

Csak ennyit ért a beszédből. Az asszony ismerősen és meghitt bizalmaskodással mosolyog rá. Határozatlan koru, hamar megvénült teremtés, földfekete piszkos ingje lecsuszott az egyik válláról, derekán kék-piros csikos kadrinca. Meztelb van, lábafejére háromhetes por száradt. Mosolya megmutatja, hogy elől két foga hiányzik. Barátságosan bólint, közelebb lép a fiúhoz, megérinti karját és megint mosolyog. Folytonosan beszél, kérdez valamit és feleletet vár, de a fiú nem érti, mit akar, iszonyodva lép hátra, hogy megszabaduljon az asszony érintésétől.

Szinte futva indul le a völgybe, hogy az országutat elérje. Lélekzete elful, amire leérkezik. Pár lépésre tőle áll egy kőhid, leül a hid karfájára. Azután úgy ül ott sokáig. Jobbra tőle meredeken föl a hegynek az országut. Ez a fehér szalag addig a kis hegyi faluig nyulik. Vasárnap van, valahonnan halk harangszó hangzik. A fehér leány talán ebben a pillanatban kis lábával ugyanezt a fehér szalagot tapossa és kezében kapcsos imakönyvvel megy a templom felé.

A fiú két tenyerébe temeti az arcát, mintha elárulta volna a legszentebbet, mintha valami nagy szégyen, nagy gyalázat érte volna. Csak egy vágyó tekintetet vet a vakmerőn meredek magasságokba rohanó fehér ut felé. Azután lehajtott fővel megindult vissza, a város irányában...

Az indítvány felolvasását a bizottság tagjai folytonos helyesléssel kísérték és nemcsak az ellenzékiek, de a munkapártiak is valamennyien minden hozzászólás nélkül, egyhangulag emelték határozattá.

Segesvárról jelentik: Kisküküllőmegye mai közgyűlésén Somogyi István főispán felszólalása után nagy többséggel elvetették Pestmegye átiratát Tisza István grófnak a román nemzetiségekkel szemben tanúsított magatartása ügyében. A közgyűlés bizalmáról biztosította a miniszterelnököt, kinek nemzetiségi akciójában tiszta, hazafias intenciót lát. A főispán beszédében sajnálatát fejezte ki, hogy a román tárgyalások nem hozták meg az óhajtott eredményt.

EGYESÜLETI ÉLET.

Kara Győző a francia forradalomról.

(Befejező előadás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 10.

A kulturpalota kistermében, előkelő és nagyszámú hallgatóság előtt ma fejezte be Kara Győző a francia forradalomról tartott előadássorozatát. Mai előadásában a forradalom utolsó felvonását ismertette, amelyben a destruktív eszközökkel dolgozó terror erejét vesztette és a konvent felszabaduló hatalmának és a nép felébredt lelkiismeretének többé nem tudott gátat vetni. Kara Győző ma is élvezetes előadásmódjában ismertette a világtörténelem legérdekesebb fejezetének ezt a részét. Minden részletet magvasan írt körül anélkül, hogy túlságosan belemélyedt volna az apróságokba. Színes volt, anélkül, hogy dagályossá vált volna és a történelmi eseményeket és alakokat mai előadásában is kellő értékükre szállítva boncolgatta. Nagy készségre és kiváló tehetségre vallott előadásának az a része, hol a rémtettek véres mozaikjába meglepő jellemző erővel illesztette be a forradalom nagy lírikusának, André Cheniernek egyéniségét. Robespierret klasszikus történelmi művekben kaptuk oly kitűnően karakterizálva, mint Kara Győző előadásában.

Mai előadása összegezése is volt a forradalom eredményeinek, mely egészbenvéve sok-sok vért jelent, a filozófia, az ékesszólás, a művészet és a francia szellem sok kiválóságának és nagy eszméjének legyilkolását. Ez a véres panorama az állistenek szomjuságának kielégítése volt. Ismertette végül a sanscoullottizmus bukását, a forradalom reakcióját, új hangulatok, divatok és józan belátások győzelmét, mely az erkölcsök tisztulásához, egy elsorvasztott ország újrászületéséhez vezetett. Kara tanár négy részben előadott tanulmányában nehéz feladatot oldott meg kiváló tudásával élvezetes, népszerű, csevegő és mégis tudományos színvonalú fejtegetésekben gazdag módon adta elő, egy irányokban és jellemekben sokszor annyira elmentmondó kor történetét. Lelkes hallgatósága azzal az igérettel bocsájtotta el a tüntető tapsal fogadott előadás után, hogy mielőbb új előadássorozattal tér vissza a szabadliceum pódiumára.

(*) Az iparos szabadliceumi előadások iránt mutatkozó nagy érdeklődés arra indította a rendezőseget, hogy a záró előadást ünnepélyessé tegye. Az április 5-iki záróelőadás az ünnepi beszédet Ottenberg Tivadar udvari tanácsos, a kereskedelmi és iparkamara elnöke tartja. A Filharmonikusok egy zeneszámval szerepelnek és Ocskay Mihály az aradi nemzeti

színház művésze énekelni fog. Sárkány Ferenc dr. Marx és Lasalle világfelfogását fogja ismertetni, míg Szekeres László dr. az élet céljáról fog beszélni. Belépődíj ez alkalommal sincs, csak arra kéri a hölgyeket a rendezőség, hogy már 3 óra előtt fáradjanak el, mert különben nem szolgálhat ülő hellyel. A szabadliceumi előadásokat novemberben folytatják.

(*) Pályázat szegénysorsu tüdőbetegek segélyezésére. Az aradvárosi Vöröskereszt fiókegyesület ezidén is ingyenes szanatóriumi kezeléshez fog juttatni néhány szegénysorsu tüdőbeteget. Az egyesület ezúton hirdeti pályázatot az ingyenes szanatóriumi helyek elnyerésére. Csak teljesen szegénysorsu, aradi illetőségű betegek pályázhatnak. Kérvényükhöz illetőségi, szegénységi és a diszpanzér (tüdőbeteleggondozó-intézet) által kiállított orvosi bizonyítványt kell csatolni. A bizonyítványokat a pályázók ingyen szerezhetik be. A kérelmen felszerelt kérvényeket a polgármesteri fogalmazói hivatalban (városháza, emelet) kell átadni. A pályázat e hó 18-án, szerdán délben jár le.

(*) Elmaradó előadás. Gábor Dezső dr. mozielőadása közbejött akadályok miatt elmaradt. A megváltott jegyek árát Weisz Leó könyvkereskedő visszaadja.

Szuronyos katonaság egy főiskolában.

(Diáksavargások Bécsben.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, március 1.

Az állatorvosi főiskolában ma nagy zavargások voltak. A katonai igazgatás alatt álló intézet hallgatói nem akarták meghallgatni a patkolómaster előadását. Ezért már voltak zavargások s mert újabb zavargást vártak, a rektor a főiskola kapuját már a kora délelőtti órákban bezáratta és plakátokon hirdette, hogy az előadásokat és a vizsgákat további rendelkezésig felfüggeszti. Tíz óra felé hét-nyolc óra között hallgató gyűlt egybe és be akarták törni a kaput. A diákságnak végre sikerült az előcsarnokba behatolni. A kapuspályában mindenféle holmit összezúrtak és követelték, hogy az intézetet nyissa meg. A rektor megjelent, követelte, távozzanak a diákság azonban nem engedett. A helyzet kezdett komollyá válni, katonaságot kért a vezetőség. A 16. gyalogezred három százada jelent meg, hogy a diákságot a termékből kiszorítsa. A katonák szuronyoszegezve vonultak be, mire a tanulók riadtan igyekeztek menekülni, de csak a mellékajtókon volt szabad a kijárási. A diákokat az utcán rendőrök fogták. A kivonuló diákság Pfüj! Abeng! kiáltással tüntetett a rendőrség ellen, mire az a diákokra támadt és huszat közülük letartóztatott.

A diákság nyilatkozatot adott ki, mely szerint köztük és az iskola igazgatósága között voltak ugyan ellentétek, de azok a legbékésebb eredményre vezettek volna, ha a hadügymintérium meg nem szakítja a tárgyalásokat azzal, hogy az állatorvosi iskola nem akadémia, hanem kincstári intézet.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (6jellel-nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	151
Nyomda	151

TÖRVÉNYKEZÉS.

Bűnügyi zárlat a Margitszigeten.

(Lefoglalt könyvek és okmányok.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 10

A Szent Margitsziget részvénytársaság igazgatói ellen, mint ismeretes, a svájci részvényesek hűtlen kezelés büntette miatt bűnvádi feljelentést tettek. Az ügyben Csopay Dénes vizsgálóbíró ma a vállalat összes könyveire és levelezéseire elrendelte a bűnügyi zárlatot, amelynek foganatosításával a rendőrséget bizta meg. Az érdekes vizsgálóbírói végzés így hangzik:

A hűtlen kezelés büntetével terhelt Tibor Róbert és társai elleni bűnügyben, az összes pénztári könyvek, levelezések, okmányok s az igazgatósági és végrehajtó-bizottsági ülések jegyzőkönyveire a bűnügyi zárlat elrendeltetik.

Lefoglalandók különösen azok az okmányok, melyek:

1. A gyógyfürdő négyszázezer korona alaptőkéjének a Forgalmi rt.-nál való elhelyezését.
2. A hírlapi közlésekért fizetett díjak.
3. A két ízben kifizetett harminchárom ezer koronás hirdetési összegek.
4. A szigeti feltöltési munkálatok elvállalása.
5. Az Általános forgalmi rt. tőkefelelőlése körül történt részvényjegyzés.
6. A Lakatos Viktor dr. részére kiutalt három ezer koronás összeg.
7. A Szeke Sándor részére kiutalt hatzernegyszázharmincöt korona.
8. A Schwarc Olga gépirónő részére kiutalt ezeregyszázhusz korona.
9. Az igazgatósági épület építési dolgai.
10. A Kőrösi Albert műépítész részére kiutalt százhuszezer korona körülményei.
11. Végül azon szerződések okmányai, amelyek a Szent Margitsziget, a Walta, az Általános forgalmi és a Magyar építő részvénytársaságok között a haszonrészesei munkálatokra vonatkoznak, a Bn. 169. §. alapján lefoglalandók. A lefoglalás végrehajtása végett a főkapitányság azzal az utasítással kerestetik meg, hogy az összes irományokat vegye zár alá s azokat megőrzés végett adja át Molitorisz Gyulának, a közmunkák tanácsa által megbízott margitszigeti felügyelőnek.

A végzés megokolása szerint ezek az irományok a büntető feljelentés bizonyítékai, így tehát azokat biztonsági szempontból őrizet alá kellett helyezni.

§ Kémkedésért elítélt huszárfőhadnagy. Bécsből jelentik: Az itteni helyőrségi törvényszék ma délután egy újabb kémkedési pörben ítélt. A vádlott Jacob Arthur negyedik huszárezredbeli főhadnagy volt. Mikor a Jandrics fivérek letartóztatták, Jacob is börtönbe került, mivel bebizonyosodott róla, hogy a kémkedésben ő is részes és a Cankievics-féle orosz katonai kémszervezettel összeköttetésben állott. Lakásán házkutatást tartottak és ekkor súlyosan kompromittáló iratok kerültek napvilágra. A főhadnagyt azonnal letartóztatták és Kunz katonai hadbíró vizsgálatot vezetett ellene. Ma volt az ügyben a tárgyalás, melyet Purre bosnyák-hercegovinai első gyalogezredbeli őrnagy vezetett. Kivüle két százados, két főhadnagy és két hadnagy ültek a bíróságban, mely Jacob főhadnagyt lefokozásra és tizenhét és féleves sulyos börtönre ítélte.

§ Lopás miatt öt évi fegyház. Az aradi törvényszék ma Regyis Róza szintyei huszonhét éves asszonyt három rendbeli lopás büntette miatt öt évi fegyházra ítélte. Az asszony, aki már többször volt lopásért büntetve, tizenkilenc éves kora óta alig egy fél évet töltött szabadlábon, legutóbb két évi fegyházra ítélték

lopásért. Mikor a megrögzött tolvajná előt ki-hirdették a szigorú ítéletet, hangosan sikítani és jajveszékelni kezdett, a börtönőrök alig tudták lecsillapítani.

§ Az elsikkasztott butorok. Szele József aradi ügyvéd 1912. évben a nála albérlésben lakó Szenási Rózsi kávéházi felíróknak tulajdonjog fenntartással eladott egy szobaberendezést 130 koronáért. Szenási Rózsi, aki a 130 koronából mindössze husz koronát fizetett ki s úgy egyezett meg Szelével, hogy a hátralékos összeget havi husz koronájával törleszti, később Hódmezővásárhelyre, majd Budapestre költözött. Hódmezővásárhelyen azonban a butorokat ötven koronáért eladta. Szele sikkasztás miatt tett ellene feljelentést s az aradi járásbíró az enyhítő körülmények figyelembevételével negyven korona pénzbüntetésre ítélte a felírónőt.

Szépített autobus mérleg a közgyűlés előtt.

(Bizalom a felügyelő bizottság visszavonult tagjainak.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 10.

Nem szabad diszkreditálni az autobus vállalatot a világ előtt!

Ez a jelszó és ezzel harcba indulva határozott ma úgy a tanács a közgyűlést előkészítő ülésében, hogy a mérlegben az értékesítési tartálékra nem ad egy fillért sem, nem vallja be a tényeknek megfelelően, hogy az üzem deficitel dolgozott, sőt ellenkezőleg kétezer és néhány száz korona felesleget produkál.

Amilyen szépített ez a mérleg, olyan torzított igazság az, hogy az autobus vállalatot diszkreditálja az, aki tisztán akar látni és a közönséggel nem akar mást elhitetni, mint ami tény és valóság. Mindig a fülébe zugják a publikumnak, hogy az autobus-üzem — üzlet, üzlet, amelynek élére egy üzleti érzékkel bíró igazgató kell. Kereskedelmi vállalat, amelyet nem szabad a bürokrácia korlátai közé préselni, hanem meg kell adni minden módot, hogy mint könnyen mozgó fürge vállalat kifejtse az erejét és ha nem is produkál valami nagy hasznót, de csinál jó és olcsó közlekedést. Amíg tehát arról volt szó, hogy külön üzemigazgató kell, addig üzlet volt, mihelyt ennek az üzlet-üzemnek a kereskedelmi mérlegét kell elkészíteni, kéznél van a részvénytársaság és városi vállalat közti hamis teoria. Hamis, mert az igazság csak egy lehet. A reális mérleg hű tükrö a reális vezetésnek, már pedig micsoda gyáros az, aki a gépeinek kopását nem az üzleti haszonból, hanem kölcsönvett pénzből akarja pótolni?

A tanács azonban a kétféle igazság hívének vallja magát és annak az autobus felügyelő-bizottságnak, amelyben Lócs Rezső tanácsnok, bizottsági elnök saját szavai szerint „ma már csak tisztviselők de szakértő tagok nincsenek” a véleményét fogadja el és felesleget mutat ki a vállalat 1913. évi forgalmából. Ez a néhány ezer korona erőszakolt felesleg diszkreditálja a vállalatot, nem pedig az, ha őszintén megmondjuk, hogy az autobus ugyan deficitel dolgozó, de megfelelő közlekedési eszköz, sőt jövedelmező is lehetne, ha a fenntartása nem kerülne abnormálisan sokba és ha nem hitte volna el könnyelműen annak idején a közgyűlés, hogy a gépkocsik 15 évig élnek, noha a tények azt bizonyítják, hogy élettartamuk még százezer koronás reperációs számlákkal sem nagyobb 7—8 esztendőnél. És végül ha mindezt belátva a tanács őszintén megmondaná, hogy elérkezett a tizenkettedik órája a közlekedés villamosításának.

A tanács előtt Lócs tanácsnok ismertette a mérleget és a felügyelő-bizottság határozatát, amelyet az Aradi Közlöny behatóan tárgyalt és kérte, hogy 3258 korona felesleget állapítsanak meg.

— Nincs értelme — mondotta — hogy Neuman Adolf báró szakvéleményének megfelelően külön gépelhasználási tartalékalapot létesítsenek ebben a rossz esztendőben, hagyjuk ezt jövőre. Nem mondom, hogy a mérleg nem lenne realisabb, ha leírnánk a gépkopásra a 18178 koronát, de mi nem vagyunk részvénytársaság.

— Ezt a véleményt nem osztom — mondotta Urbán Iván elnöklő főispán. Azt vallom, hogy az autobus nem nyereségre alakult vállalat, de azért valami elvi megállapodásnak mégis kell lennie. Vagy le kell írni és akkor nem lehet különbséget tenni jó vagy rossz esztendő között, vagy nem szükséges a leírás mert elégséges ha az üzem a várossal szemben fennálló tartozására tőkét és kamatot fizetett. Konzekvensnek kell lennünk és vagy valljuk be, hogy hiba volt, ha a múlt évben nem irtunk le semmit, vagy pedig meg kell mondani, hogy kereskedelmi szempontból is helyes az az álláspont, hogy a 32 ezer korona tőke és kamat törlesztésben benne van a gépek törlesztése is. A magam részéről 6%-ot soknak tartok gépkopásra felvenni, de valamit le kellene írni. Azonban a felügyelő-bizottság álláspontja is elfogadható.

A tanács így határozott. Ezután bejelentette Lócs tanácsnok, hogy Szathmáry János, Zinner Béla, Zerkovitz Rudolf és Dörner János felügyelő bizottsági tagok levelet irtak hozzá és bejelentették, hogy a bizottság ülésein nem vesznek részt, a már ismeretes okok miatt és így most a bizottság ugyszólván tisztviselő tagokból áll. Azt javasolja, hogy a törvényhatóság fejezze ki bizalmát az önzetlenül működött tagokkal szemben, ne vegye tudomásul Szathmáry és társainak bejelentését és kérje meg őket, hogy a bizottság munkájában továbbra is vegyenek részt. Minhog az üzem felülvizsgálására kiküldött bizottság két szakértő kiküldését kérte a Marta számláinak átvizsgálására, javaslatba hozza, hogy Sekusztér Oszvald dr. és Bakonyi Kálmánt kérjefelatorvényhatóság 200-200 korona tiszteletdíj mellett. Jelenthetem különben — mondotta Lócs — hogy a számlák körül minden rendben van. A tanács elfogadta az előterjesztést és ilyen értelemben tesz javaslatot a közgyűlésnek.

Végül a szakasz-határ áthelyezésének kérdésével foglalkozott a tanács. Mint ismeretes az a panasz, hogy kevés 20 filléres jegy fogy, mert a közönség legnagyobb részt a 12 filléres szakaszjeggyel utazik a vasutól a Széchenyi-utcaig. Mint ismeretes Hady Antal bizottsági tag azt indítványozta, hogy minden vasutól jövő kocsin husz, a belső forgalomban pedig 12 filléres jegy legyen. Egy másik indítvány szerint az egységes 16 filléres jegy lenne behozandó. A tanács egyik propositiót sem fogadta el, hanem úgy határozott, hogy a szakasz-határt a Karolina-utcánál állítja fel, mert ez nem drágítja az utazást és az utasok megközelítőleg ellenőrizhetők. Arra a kérdésre, hogy a Széchenyi-utcától a Radnai-utig utazó közönség miért fizessen a jövőben 12 fillér helyett 20-at, nem felelt a tanács.

VIDÉK.

Leégett gazdasági épületek. Sikló községben március 8 án tűz támadt Codrean Miklós lelkész tanyai épületében. A tűz oka ismeretlen, valószínűleg gondatlanságból keletkezett. A kár körülbelül 3000 korona. A leégett épületek nem voltak biztosítva.

Tizenhét bűnnel vádolt bankigazgató.

(A gyertyamosi takarékpénztár bűnpöre.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 10.

Emlékeztet még, hogy múlt év február 17-ike körül ifjabb Knopf János, a gyertyamosi takarékpénztár vezérigazgatója hirtelen eltűnt Gyertyamosról. Az ő eltűnését nem kommentálták fantasztikus hírekkel, mert a fahuba mindenki tudta, hogy a gyertyamosi pénztárat ügyei nagyon rosszul állanak. Tényleg, ahogyan Knopf eltűnésének híre kelt, elrendelték a pénztárat ellen a csődöt, mert fizetésképtelenné vált és oly súlyos szabálytalanságoknak jöttek a nyomára, hogy a nagyikindai vizsgálóbíró megindította a vizsgálatot. Knopf közösen Amerika felé vette útját, de hirtelen elhárítással megváltoztatva az utirányt, Alexandriába vitorlázott, hol jelentkezett az osztrák-magyar konzulátusnál, amely a bűnös vezérigazgatót azonnal Magyarországra szállította anélkül, hogy előzőleg a szokásos kiadatási eljárást megindította volna. Knopf hazatérése után folytatták a vizsgálatot, melynek az volt az eredménye, hogy Knopf és Mehler Márton igazgatók ellen az ügyészség vádat emelt, amelyből igen érdekesen tűnik ki a takarékpénztár bukása.

A Gyertyamosi Takarékpénztár Részvénytársaság bukása különösen két okra vezethető vissza. Az egyik ok az volt, hogy az intézet nagy kölcsönöket folyósított. Róser János parcellázására. Róser tönkrement és nem tudta a felvett kölcsönöket visszafizetni. Hasonló bajt okozott az intézetnek egy másik szerencsétlen vállalkozása is. A takarékpénztár parcellázás céljából megvette Brauchfeld Sándornak 6-700 holdnyi birtokát 360.000 koronáért, de ez a parcellázás nem járt a várt sikerrel. Knopf a kétségbeesetten kereste a zavarokból kivezető utat. Azt remélte, hogyha az intézet valahogyan külföldi pénzt tud szerezni, akkor talpra állhat. Szerencsétlenségére három agyafúrt ügynökkel került össze, kik mindentelére hamis hittegetéssel becsapták, félrevezették.

Knopf ekkor két budapesti pénzügynökkel kezdett tárgyalásokat, kik elhitették vele, hogy egy aschaffenburgi bankházzal állnak összeköttetésben. Ezek kötelező ígéretet tettek a kétségbeesett igazgatóknak, hogy 120.000 korona visszafizetésére hitelt eszközölnek, ki számára. Knopf az erre az összegre szóló váltókat át is adta az ügynököknek, de mindössze csak 5-6000 koronát kapott. Időközben kiderült, hogy a pénzügynökök rutul becsapták, mert az átvett váltók közül már legalább is 60.000 koronányi értéket leszámitoltattak részben a budapesti Hungária Banknál és a Magyar kereskedelmi Vállalat Részvénytársaságnál és az intézetek a váltókat óvatolni és perelni kezdték.

Knopf felkereste Blum Gyula dr., temesvári ügyvédet, aki hamar rájött a manipulációkra. Az egyik ügynök mindenkor a másik ügynök útján számoltatta le a váltókat, hogy a gyertyamosi pénztárat ne értesüljön a dolgról. Első ízben 26.000 korona értékű váltót számoltattak le ilyformán. A pénzt felosztották egymás között és csak a fennmaradó összegből fizettek Knopfnak apróbb pénzeszegeket. Knopf ekkor elutazott Budapestre és Aschaffenburgba, de nem tudta a váltókat visszaszerezni. Ekkor töredelmes levelet írt Blum drhoz, melyben megírta, hogy látja, mennyire becsapták és csak most jön tudatára annak, hogy milyen nagy bajt okozott az intézetnek és ezután nem marad számára hátra más,

minthogy Amerikába vándoroljon. El is indult Amerikába, de Alexandriába érkezve, jelentkezett a konzulátuson, mely őt hazaszállította.

Knopf ellen az ügyészség magánokirathatás, Knopf és Mehler ellen pedig tizenhét rendbeli büncselekmény miatt, tett vádindítványt. A tárgyalást, amelyet a napokban tart meg a nagyikindai törvényszék, rendkívül nagy érdeklődés előzi meg.

Elfogadta a Magyar Bank a város feltételeit.

(Háromszázezer koronás pótkölcsön. — A főügyész tárgyalásai a bankkal.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 10.

Arad város tanácsa, mint azt lapunk más helyén megírtuk, ma Urban Jván báró elnöklésével tartott ülésében előkészítette a holnapi közgyűlés tárgysorozatán szereplő ügyeket. Ezek között legnagyobb érdeklődéssel a két millió ötszázezer koronás kölcsön kérdésének elintézésére tekintenek a törvényhatósági bizottság tagjai és így természetesen mindenki kíváncsisággal várja, vajon a tanács milyen álláspontot foglal el a bankok ajánlatával szemben. A tanács azonban ma nem tárgyalhat formászerűen az ajánlatokat, mert Jegessy Károly dr. főügyész tegnap este Budapestre utazott, hogy a pénzügyi bizottságnak Ottenberg Tivadar udvari tanácsos javaslatára hozott határozatait a Magyar Bank igazgatóságával megismertesse, kérje azok elfogadását, hogy a közgyűlés a kölcsön felvételére a polgármesterek felhatalmazást adhasson.

A tanács tagjai azonban mint magánvéleményt azt hangoztatták, hogy a Magyar Bank ajánlata a mai viszonyok mellett nemcsak hogy elfogadható a város részéről, hanem kulánssábbat, szolidabbat a törvényhatóság még nagyobb pénzhiány esetén sem kaphatna.

A törvényhatósági bizottság igen sok tagjának véleményét volt alkalmunk hallani és egybehangzó az a felfogás, hogy az esetre, ha a bank a kamatlatot 5-7% -ra redukálja, a bekebelezési költségek felét viseli és a kikébelezést a közcélektől eladásra kerülő ingatlanokra lehetővé teszi, a várossal szemben igen méltányosan járt el és az ajánlat a mai viszonyok között a lehető legjobb.

Jegessy dr. főügyész a mai napi folyamán nem küldött értesítést nem tett jelentést a polgármesterek tárgyalásai eredményéről. Azokban az Aradi Közlöny mértékadó helyen és teljesen megbízható forrásból arról értesítjük, hogy a Magyar Bank nehezen bírja de a várossal továbbra is kellemes üzleti összeköttetésben élve maradjon, elfogadta az Ottenberg-féle javaslatokat és hajlandó a kamatlatot 5-7% -ra leszámitani, vállalja a bekebelezési költségek felét és lehetővé teszi minden egyes alkalomkor a közcélektől eladásra kerülő ingatlanok tehermentesítését.

Varjassy Lajos polgármester arra is adott megbízást a főügyésznek az említett feltételek megbeszélésén kívül, hogy intézzen kérdést a bankhoz, nem lenne-e hajlandó ajánlatát két millió ötszázezer koronáról kétfélmilliónyolcszázezer koronára felemelni? Eleget tesz-e a pénztárat annak a kívánságnak, erre eddig a pillanatig döntés még nem történt.

Ugyancsak a polgármester meghagyásából ma Lócs Rezső, Vannay Gyula, Kovács Vince tanácsnokok, Nachtnébel Ödön főmérnök és Kilyényi János főszámvevő egy értekezleten megjelölték azokat a célokat, amelyekre a felveendő kölcsön fordítandó lesz.

A főszámvevő kimutatása szerint, ha a Magyar Bank két és félmillió kölcsönét veszi

fel a város, akkor 2.333.750 korona készpénzt kap. Ebből feltétlenül kifizetendő az április 3-ikán az említett banknál esedékes egymillió korona adósság.

Fizetendő továbbá a hat állami iskola építésére és egyéb beruházásokra felvett 540 ezer korona július 15-ikén. Tartozik továbbá a város a vallás-alapnak százezer koronával, amelyet a kulturpalota építéséhez adott kölcsön a kultuszminiszter állítólag kamatmentesen, de valószínű, hogy utólagosan mégis követeli majd az öt százalékot. A főszámvevő ezt is vissza akarja fizettetni, de az értekezlet többi tagjai ez ellen állást foglaltak és úgy nyilatkoztak, hogy ez nem sürgős.

Marad tehát a kölcsönből 792.500 korona a város rendelkezésére.

Ebből első sorban a külvárosok kövezésére akarja a tanács a szükséges összegeket kihalászni, ámbar Vannay Gyula tanácsnok a terhes folyószámla kölcsönök kifizetését mondotta legelőször sürgősségűnek. Tekintettel azonban arra, hogy a bank a kért 2 millió nyolcszázezer koronát is valószínűleg megadja, abban állapodtak meg, hogy a kövezési programot végrehajtják, mert a városnak ugy is újabb egymillió korona kölcsönre lesz szüksége fővidéken, minthogy a kulturpalota többlet munkáiért 160 ezer korona már meg van állapítva és Kóssis Lajos, valamint Mairevitz Emil 113 ezer koronás több követelésből is egy részt el fog iameria a közgyűlés. Kőburkolat, kulturpalota összesen 949.804 koronát jelentenek és ehhez még a fuggó kölcsönök, újabb kölcsön szükségességét érthetővé tessék.

Határok

katonai megerősítése.

(Változások a VII. hadtest területén.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 10.

Amint már jelentettük, a közel jövőben a monarchia több ezrede fog egypárossal garnizont cserélni. Az északkeleti határ csapatjai két zászlóaljjal és hat lovaszászaddal fognak szaporodni, de a keleti határon változatlan marad a létszám.

A szerajevói 15. illetve raguzai 16. hadtest kebeléből két-két zászlóalj fog helyet cserélni a monarchia belsejében elhelyezett két-két zászlóaljjal.

Különösen figyelemreméltó változások történnek a zágrábi 18. hadtestnél, ahonnan a 70. gyalogezred (ezredtörzs és két zászlóalj) Zágrábról Budapestre, a 96. gyalogezred (törzs és két zászlóalj) Péterváradról Temesvárra, a 31. tábori vadászzászlóalj Mitrovicáról Bruckba helyezték át. Helyükbe a bécsi 37. a budapesti 88. gyalogezred, két-két zászlóalja, illetve a brucki 21. tábori vadászzászlóalj kerül. A Zimony garnizonját, amely ez előtt csak egy közös és egy honvédzászlóaljból állott, amelyet azonban 1905-ben egy lovaszászlóaljjal, 1910-ben pedig a pétervárad 14. gyalogdandár törzsével, majd pedig a honvédzászlóaljjal Eszékbe való egyidejű áthelyezésével a 68. gyalogezred törzsével egészítették ki — újabban a 39. varasdi tábori tüzezezreddel erősítik meg. Kroatia hadügyminiszter januári ottani látogatása ezzel áll kapcsolatban, de kapcsolatban említik még a zimonyi lovasgarnizon kibővítését is.

A temesvári 7. hadtest területén a 21. tábori tüzezezred második divíziója Lugosról Fehértemplomra kerül, így ez az ezred egyesülve közelebb jut a határhoz.

A tavaszi helyőrségcsere Budapest garnizonjának csökkentését vonja maga után: a garnizon két gyalogos századdal lesz kisebb.

Övakodjunk a diplomatáktól...

— A spanyol király néjének véleménye. —

Távirati tudósítás.

Páris, március 5.

Elulália spanyol infánsnő Alfonz spanyol király száműzött és Párisban élő néje emlékiratait adja ki Párisban a *Strand Magazine*. A többi közt a diplomatákkal foglalkozik, a kirkól ugyancsak kemény bírálatot mond. Ime, ezt írja:

Mi hercegnők sohasem láttunk másvalakit, mint arisztokratánót; környezetünkben csak nemes hölgyek voltak és épen azért fogalmunk sem lehetett arról, milyen rossz volt a sorsuk az alsóbb néposztályoknak. A külvilágtól teljesen elzártak bennünket. A diplomaták feleségeivel szívesen érintkeztünk, mert ezek a hölgyek a nagy ismeretlen élet lehetőségét hozták csöndes leányzobánkba. Ebből az alkalmából nem mulaszthatom el, hogy elmondjam véleményemet a diplomatákról általában.

Ugy látom, hogy mindazok közt a férfiak közt, akik egy modern udvar fényében sütkéreznek a lefőlségesebbek, a diplomaták. Haszontalan maradványai ők annak az időnek, amikor a nemzeteknek egymás iránt táplált érzelmei csak attól függnek, vajon az illető országok szuverénjei megfértek-e egymással, vagy sem és a diplomaták arra valók voltak, hogy csillapítsanak, kibékítsenek és félreértéseket eloszlassanak. Sokkal nagyobb volt a hatalmuk és befolyásuk, mint ma, mert manapság az a céljuk, hogy kormányukat értesítésekkel lássák el.

A mai diplomatáknak elmebeli képességéről sem tudok sokat. Általában véve nem valami nagy lángelmék. Ha egy arisztokrata családban fia van, a ki nem tartozik éppen a legokosabbak közé, akkor azt mondják: „Miért ne legyen diplomata? Hiszen szinte annak született!” És nemsokára diplomata lesz és egészen jól bevállal. Idegen udvarhoz kerül és lakodalmon meg tetszősen az udvar tagjai előtt igen jó formát mutat. Tud továbbá hallgatni, mert minos mondanivalója és az emberek azt hiszik, hogy kiváló diplomata és bizonyára nagykövet lesz belőle. A hölgyekkel szemben rendkívül szeretetreméltó, udvarol annak, akinek a férje befolyásos állami hivatalt visel, hogy valamit megtudjon, ami az ő országának használhat, különben pedig a klubban van vagy más előkelő helyen és a maga módja szerint védi országának érdekeit. Az én véleményem szerint ama tábla mintájára, amely azt mondja, hogy: *Övakodjunk a zsebtolvajoktól!* — az udvarokban ki kellene függeszteni ezt a táblát: *Övakodjunk a diplomatáktól!*

Sok diplomata nem más, mint *spicli* és olyan ember, aki tévutra vezeti az asszonyokat és az ő soraikból szedi áldozatait. A legtöbb diplomata, akit a spanyol udvarban megismertem, reménytelen *tökfej* volt. A *diplomatahivatás* nem való *intelligens* embernek és kevés *intelligens* ember, aki erre a pályára adta magát, tartja ki itt tovább egy-két évnél. Gyakrabban részesültem abban a kétséges szerencsében, hogy diplomata volt az asztaltársam és mondhatom, hogy borzasztóan unatkoztam. Ezek az emberek olyan társalgást folytatnak, amely szegényre válnék egy komornának, olyan üres, *csiszolatlan* és *semmitmondó* a be-

szédjük. Ez az én kendőzetlen véleményem a diplomatákról és azt hiszem, hogy sok ember igazat fog adni nekem.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szerda: A szerkesztő ur, vigjáték. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Csütörtök: A szerkesztő ur, vigjáték. (C. bérlet.)

Péntek: A szerkesztő ur, vigjáték. (A bérlet.)

Szombat: Sárga liliom, vigjáték. Beregi Sándor dr. bucsufelléptével. (B. bérlet.)

Vasárnap: Este: Aranylakodalom, történelmi színmű; díszelőadás. (C. bérlet.)

„A jegyző ur“

(Goga Oktávián színműve.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bukarest március 10.

A félhivatalos *Época* szombaton azt jelentette, — mint azt megirtuk — hogy az osztrák és magyar követség közbenjárt a román kormányánál, hogy Goga Oktávián magyarországi román írónak *A jegyző ur* című darabját vegyék le a Nemzeti Színház műsoráról, mert a darab izgató tartalma nem alkalmas arra, hogy a magyarok és románok között a barátságos érzést fejlessze. A hír nagy föltűnést keltett Bukarestben, de kitűnt, hogy az *Época* közlése nem felel meg a valóságnak.

Az osztrák és magyar követségen ugyanis határozottan megcáfolták, hogy a követség ilyen lépést tett a román kormányánál s a román külügyminisztériumban, valamint a kultuskormányánál sem tudnak róla semmit.

Goga színdarabját estéről-estére vált nézőtér előtt adják. A darabnak irodalmi értéke nincsen, azonban annál több benne a szélső demagóg nacionalizmusból táplálkozó politikai irányzat, amely azután több olyan jelenetet csoportosít a színpadon, amelyek a tömeg primitív indulatait könnyen föllobbantják. A hősnő egy magyarországi román jegyző, aki saját népét, a románokat elnyomja s ebben az elnyomásban fő segédeszköze a csendőrség. Amikor a magyar csendőrök a színpadon megjelennek, a nézőtérrel esténként dühösen ordítják feljűk:

— *Ki velük! Dobjátok ki őket!*

A színdarab meséje a képviselőválasztás körül azóvódik. A románok a maguk emberét léptetik föl képviselőjelöltnek, míg a magyar kormány egy román származású minisztériumi tisztviselőt állít föl ellene. A kormány jelöltje győz, a nép föllázad és megtámadja a jegyzőt, aki épen a szeretőjénél van. A jegyző elhivatja a csendőröket, akik a zendülőket leverik. A harmadik fölvonásban a jegyző apósa számonkéri leánya hozományát, de a jegyző kijelenti, hogy a pénzt a választás céljaira elköltötte. Erre az após megfojtja a jegyzőt.

Ennek a politikai beállítású naiv mesének sok hü hallgatója van a romániai nacionalisták táborában és Goga tiszteletére e héten lakomát is rendeztek Bukarestben.

* Rosenthal hangversenye. Holnap este lesz az utolsó filharmonikus hangverseny. Az est vendége Rosenthal Mór csász. és kir. kamaravirtóz. Hágából jelezte, hogy ottani koncertje után még Liposében a Gewandhausban kell játszania a Nikisch vezénylete alatt álló zenekarral, mielőtt Aradra jön. Innen pedig siet vissza Bécsbe a Rosé-kvartett hangversenyére játszani. A nagy művész, kinek életrajzi adatait minden zenelexikon közli, az uttörés nehézségein hamar átesve már régen élvezi a

Liszt tanítványok legkiválóbbjainak világhírnevét. Tisztelői a holnap esti koncert után bankettet rendeznek a mester tiszteletére a Fehér Keresztben. Hangversenyjegyek a 18. sortól kezdve még kórlátolt számban kaphatók Scherhag és Fia cégnél. (Andrássy-tér 14.)

* A színház közlései. Szerdán lesz a premierje a „Szerkesztő ur“-nak, Tristán Bernard ezzel a darabjával az eddigi munkáit mind-mind felülmulja; ez a vigjátéka eleven, lüktető eslekményű, tele a legpompásabb ötletekkel, csupa szellem, derű, jókedv az egész darab. A Szerkesztő ur maga egy pompás alkotás, sikerét még nagyban emeli, fokozni fogja az előadás; a vigjáték ensemble színe-java játszik a Szerkesztő ur-ban, amely pompás, összevágó, gyorsan perdülő, elsőrendű előadásban kerül színre.

Valóságos bucsujárás van a színházi perrárnál, vagy két nap óta ostrom alá vette az publikum. A közönség e szokatlanul nagy mében megnyilvánult érdeklődése Beregi Sándor dr.-nak szól, aki szombaton este bucsuzik el a színpadtól, a színháztól s a közönségtől. Biro Lajos Sárga liliomjára Péter nagyhercegében. Amint az előjelek mutatják, a szombati előadás külsőségeiben is szép lesz, ünnepi: Arad közönsége, a város ószinte melegséggel, szeretettel telve bucsuztatja el Beregi Sándor dr.

* Psillander Waldemár és társulata március 20-án és 21-én, pénteken és szombaton vendégszerepel Aradon. Naponta két előadás lesz, este félhétkor és kilenckor; színre kerül Dalborg báró fogadása, moziiskocsa. Jegyek március 18-tól, e hét péntekjéttől kezdve válthatók.

* A ballerina hőstette. Az Urániában tegnap zajos sikerű premier volt. S ha elgondoljuk, hogy a darabban résztvett Robinne és Alexander s hozzáfűzték azt is, hogy a rendezés Pathéék munkája, úgy azt mindenki természetesen fogja találni. A művészi filmen minden érdekes és értékes. A mese, mely minden ízében izgató érdeklődést követelve vezet végig a nézőt: maga is kedves és vonzó. A ballerina menti meg a nagy óceánjáró hajó utasait, mert míg alul a tűz dühög, ő a hajós mosolyával és csodálatosan elragadó táncával leköti az utasok figyelmét és ezzel megkönnyíti a mentés munkálatait. A beállítás nagyszerűsége, az elsőrangú látványosság, melyet a hajóóriás nyújt, végül Robinne mesés tánc, mely nemcsak a művészet csomójával nézve, de az egyéniség szempontjából is elsőrendű attrakció: Pathé igazi diadalává emelte ezt a képet. A közönség lelkes tapsokkal ünneplés kedvencét és a lelkesedés oly magas fokra hágott, hogy ma már városzerte csak Robinnerót esik szó.

Atlantis. (Gerhardt Hauptmann az Apollóban.) Minden érdeklődést felülmuló siker kísérte az Atlantis vetítését. Ma ép úgy, mint tegnap, a premier napján minden előadászon zsufozásig megtelt az Apolló-színház nézőtere. A publikum elragadtatással gyönyörködött Gerhardt Hauptmann, a nagy német író, mely emberi érzésekkel átszőtt drámájában, amelyet a világhírű Nordisk-filmgyár művészi bravurral dolgozott fel. Amit a hajóóriás elűlyedésénél látunk — mely a Titanic katasztrófájára emlékeztet — az egyszerűen bámulatba ejti, oly imponáló, nagyszerű látvány. De egyáltalában Hauptmann darabja elejétől végig lebilincselően érdekfeszítő s a kiállítás is felülmúl minden eddig bemutatott mozidarabot. Szerdán kerül utoljára vetítésre az Atlantis.

* Sárga liliom. Biro Lajos munkája Pathé felvételében az Uránia legközelebbi újdonsága.

* Csütörtökön gyermekelőadás az Apollóban. Az Apolló-színház a jól bevált gyermekelőadásokat rendszeresítette. E héten, csütörtökön délután a legújabb, pompásnál-pompásabb bohózatok kerülnek vetítésre.

Drágább lesz az okmánybélyeg.

(Harminc millió kell az államnak.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 10.

Nem elég, hogy minden drágul és a dolgozó polgárságból ezer uton sarcolják ki közvetlen és közvetett adókban a milliókat, most új formát keres az állam az élet megnehezítésére: megdrágul a stempeli. Nem elég az államkasszájának, ami pálinkában, dohányban, sóban — befolyik. Az ország nem bírja kihaverni a hosszú gazdasági válság rengeteg nyomorát és ezt az időt látják alkalmasnak arra, hogy a polgárságból újabb harminc milliót préseljenek ki. Mint Budapestről jelentik: a pénzügyminisztériumban most dolgoznak az illetékek emelésén.

A kormány annyira emeli az illetéktételeket, hogy harminc milliót kell kitennie a többletnek. Drágább lesz az igazságszolgáltatás, nagyobb lesz az örökösödési és a telek-önnyvi illeték. Amiért ma egy koronás bélyegget ragasztunk, az a jövőben egy korona harminc fillérbe kerül. Okot természetesen találunk az emelésre. Azt, hogy az illetékszabályzat alapja még a Bach-korszakból való páteus és a későbbi törvények csak átveszik a páteus tartalmát és itt-ott módosítanak rajta.

A törvényjavaslat, már teljesen készen van az illetékek emeléséről és a pénzügyminiszter legközelebb a képviselőház elé terjeszti. Ha rá emlékezünk arra az elkészült küzdelemre, mely az adótörvények életbeléptetését megbukatta, nem látta lehetetlennek, hogy az illeték-emelés ellen újból kitör a végső fokozott elkészülés.

SPORT.

Urban Péter báró ünneplése.

(Az Aradi Atlétikai Klub új tisztikara. — Az első választmányi ülés.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 10.

Az Aradi Atlétikai Klub választmányja ma este 6 órakor tartotta meg első, alakuló ülését, a Millennium különtermében. Az ülésen Urban Péter báró, a klub új ügyvezető elnöke elnökölt, akit a választmány tagjai élénk óvatokban részesítettek.

Urban Péter báró elsősorban a megválasztásért mondott köszönetet, majd megemlékezve elődeinek, Szathmáry János és Szakoleczay Lajosnak munkájáról, a választmány támogatását kéri, hogy kitűzött célját elérhesse. Részletes programot más alkalommal, a tagok összesége előtt kíván adni, itt most csupán két főkötelességet kíván leszögezni, az egyik a klubnak erkölcsi és anyagi megerősítése, a másik az új sporttelep létesítése. Minden aréjával szon lesz, hogy az új sporttelepet a lehető leghamarabb felépíthesse a klub. Szükségesnek tartja, hogy az AAK. a testvérsportegyletekkel a legjobb viszonyban éljen, a vezérelv az legyen, hogy a sportegyesület tagjai legyenek versenyző és versengő ellenfelek, de legyenek testvéri barátok. Végül lelkes, intenzív munkára hívta fel a választmány tagjait.

Szathmáry János az elődök és a választmány nevében szeretettel üdvözli az ügyvezető elnököt s a tagok lelkes támogatását igéri.

Az új tisztikar megalakítása következett ezután, a tisztségeket a választmány a következőképpen töltötte be: titkár: Boros Károly, jegyzők: Réthy József és Eisenmagen László,

pénztáros: Győrössy Endre, ellenőr: Bogsán Károly, háznagy: Szathmáry Géza, sportintéző: Neidenbach Emil, telepgondnok: Duffner János, sportbizottság: Holló István, Neidenbach Ödön, ifj. Szathmáry István.

+ Szezonnyitó mérkőzés. Az idei tavaszi szezon az Aradi Munkás Testező Egyesület nyitja meg, amely vasárnap játssza első bajnoki mérkőzését. Az ellenfele szintén munkás csapat lesz, még pedig a vidék legjobb nyomdász csapata, a Gyomai Kner Sportklub. Már a szezon első mérkőzése érdekes eseménynek ígérkezik, mert ez a kitünő nyomdászcsapat a legutóbbi aradi szereplése óta nagyon megerősödött és néhány elsőrendű játékosal gyarapította gárdáját.

Katarau életjelt adott magáról.

(A debreceni pokolgépes levele.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bukarest, március 10.

Az Adevurul ma reggeli száma egy levelet közöl, melyet a lap szerkesztősége Tulceából, a Duna mentén levő határvárosból kapott. A levelet két nappal ezelőtt adták fel és alatta Katarau aláírása van. A levél egy része így szól:

„Jönni fog az idő, mikor esontjaimat előhózzák a börtön mélyéből és a nagy nemzeti vértanúk csontjai mellé fogják helyezni. Megvetésem nyilvánítom azal a néppel szemben, mely a budapesti magyaroktól megfélemlítve engem eserben hagyott.”

A rendőrségnek még nem volt alkalma megvizsgálni, hogy valódi-e az aláírás. Nem lehetetlen, hogy tényleg Katarautól jött a levél. Az irászakértőknek fogják átadni, kik holnap vizsgálják meg a levelet.

Szombaton reggel a brassói rendőrséghez bizalmas feljelentés érkezett, mely elmondotta, hogy annak a levélnek írója, mely a merénylet előtti napon Miklóssy püspökhöz érkezett, nem más, mint Keleti Mariska, egy budapesti származású Bukarestben élő leány, kinek Katarauval viszonya volt. A feljelentés következtében a brassói rendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy Keleti Juliska — mint azt ma megirtuk — azonos Salamon Mariskával, ki Bukarestben él és mint a bukaresti rendőrség megállapította, ezközé volt Katarauval a levél megírásánál.

A rendőrség a feljelentés után azonnal házkutatást tartott özvegy Salamonnénál, Mariska Brassóban lakó édesanyjánál. A házkutatás alkalmával találtak egy levelezőlapot, melyben Salamonnénak Bukarestben élő édesanyja azt kéri leányától, hogy küldje el Mariska bizonyítványait, mert a leánynak a debreceni dologból kifolyólag baja van és szükség van az irásokra. Ezenkívül több fényképet találtak Salamon Mariskáról, ki most tizenhétéves. Salamonné tudott róla, hogy leányának Katarauval viszonya van, de nem törődött vele, mivel mióta a leány könnyelmű életmódot élt, levette róla a kezét. Katarau többször volt Brassóban, de őt sohasem kereste fel.

TANÜGY.

(—) Márciusi ünnep. Az aradi királyi főgimnázium „Petőfi” önképzőköre március 10-én vasárnap délután 5 órakor a liceum dísztermében művészi színvonalon álló ünnepélyt rendez, melynek keretében 1848. márciusi események emlékének áldoz. Jegyek előre válthatók ifj. Klein Mórnál. Ülőhely 1 korona, állóhely 50 fillér.

Smoking, mint válóok.

(Betörök a garzon lakásban.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 10.

A boldogtalan ügynököt, akit a szerencsétlenség ért, Ferencsik Lázárnak hívják. Nagy külföldi cégek budapesti képviselője, a fővárosban irodát tart, sok hivatalnokot, hivatalnoknót foglalkoztat. Sohasem került volna ilyen kellemetlen helyzetbe, ha ez a történet, amit itt most elbeszélünk, meg nem csúfolja.

Az események teljes megértéséhez tudni kell, hogy Ferencsik nős ember. Az asszony csunya és öreg, de amikor az ügynök feleségül vette, nem is igen nézte a nőt. Inkább a hozomány volt fontos s így történt meg a házasság. Ferencsik úgy okozkodott, hogy a csunya asszony mellett találhat még egy fiatal, aki szép is, a hozománnyal tehát türethetővé válik az élete párja. A számítás azonban már ott hibázta el, amikor úgy gondolta, hogy a fényesen berendezett lakásba ép úgy beállítja a feleségét, mint a zongoráját, vagy a szekrényét. Főlösléges butordarab lesz, Ferencsik pedig élheti világát. Itt érte aztán a csalódás.

A gazdag feleség már az első napon kezébe vette a gyepőt, jogának teljes tudatában kormányzott és rettentő módon féltette az urát. Folyton számonkérte, merre jár, mit csinál, ellenőrizte és figyelte, de a férfi mégis megtalálta a felügyelet kijátszásának módját.

Garzonlakást bérelt az Eötvös-utcában, elegánsan berendezte s évekig észrevétlenül élte a kétlaki életet. Különböző kalandok zajlottak le a garzonlakásban, az élet kitünőnek bizonyult.

A múlt héten aztán azzal ment el hasznról, hogy rengeteg munka várja az irodában, éjszaka pedig üzleti ügyben kell találkoznia az egyik külföldi cég képviselőjével. Voltaképpen pedig az történt, hogy hat órakor otthagyta az irodáját, elment az Eötvös-utcai lakásba, ahol smokingba öltözött és elment egy pesti mulatóhelyre. Ejjél már jóval elment, amikor visszakértült a legény-lakásba. At kellett öltöztetnie, a heteknapra ruhába, nehogy otthon észrevegyék a történeteket.

Szörnyű meglepetés érte már a folyosón... A lakás ajtaja tárva nyitva...

Rémes sejtés lepte meg. Csak nem jártak betörök a lakásban? Késébebesetten rohant a szobába, ahol újabb lesújtó csapás érte. A betörök ellopták a ruháját. Nem bánta volna, ha minden értékes tárgyat elhurcolnak, csak a ruháját hagyták volna ott.

Hogy menjen most haza? Hogyan magyarázza meg, miképpen került rá a smoking?

Ahogy így töprengött, mint annak idején Hamlet, nem jutott eszébe okosabb gondolat: elmegy a rendőrségre és panaszt tesz.

A főkapitányság központi ügyeletén jelentette be a betörést, azzal nyugtatták meg, hogy néhány nap múlva értesítést kap.

Az ég szerelmére kérem az urakat, még az éjszaka nyomozzák ki a betörőket, mert válópör lesz a dologból.

És elmondotta a bonyolult históriát. Az inspekción rendőrtisztviselő akceptálta a súlyos érveket, mozgósította az összes rendelkezésre álló detektiveket, de eredménytelen volt a hajsza. Hiába volt minden igyekezet. A betörök nem kerültek meg és Ferencsiknek smokingban kellett hazamennie.

Azóta Budapesten eggyel megszaporodott a válóperek száma.

Kristóffy Józsefnek nincs ötszáz koronája.

(A volt miniszter szegénysége.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 10.

Egy ügyvédi honorárium és pörköltéség körül keletkezett differenciákból kifolyólag Kristóffy József v. b. t. tanácsos volt miniszternek, aki csak nem régiben vonult vissza az aktív politikától a margitszigeti ügyben való szereplése miatt kétségkívül érdekes ügye került most nyilvánosságra. Az alábbiakban ismertetjük az affért.

A Budapesti Hírlap a télen megírta, hogy Kristóffy József százezreket kapott a margitszigeti ügyből kifolyólag.

Kristóffy a cikk megjelenése után nyilatkozott és kijelentette, hogy az ellene emelt vád rágalom, amiért megindítja a sajtópört. Ugyanakkor felkereste Fényes Samu dr. budapesti ügyvédet és megbizta, hogy a Budapesti Hírlap ellen indítsa meg nevében a sajtópört. Az ügyvéd, aki annak idején Kristóffy főkorcstesse is volt, midőn Békéscsabán Achim helyébe képviselővé választották, beadta a Budapesti Hírlap ellen rágalmazás címén a bünvádi feljelentést.

A sajtópör megindításakor Fényes megkérte ügyfelét, hogy ismertesse előtte a tényállást. Kristóffy ekkor a leghatározottabban kijelentette, hogy a B. H. állításai valótlanok, sőt becsületszavára mondotta, hogy "ő sem pénzért, sem amúgy ki nem járt a kormánytól semmit. Az ügyvéd ekkor felszóította, hogy adja ezt írásban neki. Fényes meg is kapta Kristóffy sajátkezűleg írott tényállás információját. Erre az ügyvéd megtette a szükséges lépéseket a bünvádi eljárás gyors lefolytatására.

Hetek múltak el anélkül, hogy a sajtópörtben Fényes valami értesítést kapott volna, ezért egy alkalommal, midőn ügyfelével találkozott, megmondotta neki, hogy majd utána néz a késés okának. Ekkor legnagyobb meglepetésére Kristóffy kijelentette előtte, hogy ne forszírozza a dolgot, mert nem sürgős. Fényes nem értette a hirtelen változást — mely a margitszigeti botrány kipattanása előtt volt közvetlenül — és ezért felment a főkapitányságra Szalay Jenő rendőrfogalmazóhoz, a sajtóügyi referens tisztviselőhöz érdeklődni. Majd kővé meredt, midőn a fogalmazó közölte vele, hogy Kristóffy személyesen kérte meg, hogy ne siettesse a sajtópört.

Az ügyvéd nem tudta mire vélni a dolgot, nyomban felvilágosítást kért a szokatlan dologról ügyfelétől és úgy összeveszett vele, hogy végre is haraggal váltak szét. Másnap az ügyvéd levelet írt ügyfelének és közölte vele, hogy 500 korona ügyvédi honoráriumát térítse meg. A volt belügyminiszter válaszolt a felszólító levélre és azt írta, hogy legnagyobb sajnálattal nem tehet eleget a kérésnek, mivel ő szegény ember és nincs 500 koronája.

Ugyanakkor, midőn Fényes Samu, Kristóffy válaszát megkapta, megtudta Basovszky Károly dr. ügyvéd kartársától, hogy a kegyelmes ur neki is adása maradt 336 korona készkiadással, ugyancsak azzal a megokolással, hogy szegény. Basovszky dr. ugyanis egy 376.000 koronás parcellázásnál funkcionált és itt merült fel a követelt készkiadása.

Fényes ekkor újabb levelet írt Kristóffynak és közölte vele, hogy lemond a képviselőtől és egyben újra megsürgette az 500 korona honorárium beküldését. Most hosszas levélbeli alkudozás indult meg a kegyelmes ur és volt jogi képviselője között.

Végre is megegyeztek abban, hogy Kristóffy fizet 400 koronát Fényesnek, de kétrésztben. Az első 1913. november 30-án, a másodikat pedig 1914. február 15-én.

A kegyelmes ur az első részletet be is tartotta, de már február 25-én nem fizetett. Azzal a megokolással tette ezt, hogy Fényes nem fejezte be a sajtópört. Kristóffy azt vitatta, hogy még neki jár vissza 100 korona Fényestől, mert a sajtópört visszavonó beadványt egyedül fogalmazta.

Az ügyvéd válaszában erre többek közt ezeket írta:

— Ha ön nekem két sorért 100 koronát számít, akkor én az ügyében készített egy ládára menő pöriratokért 50.000 koronát követelhetek.

Kristóffy nyolc oldalas levélben válaszolt. Hajlandónak mutatkozott fizetni, de csak akkor, ha Fényes telengedi neki az „Uttörő” című lapja előfizetési díjáért járó hatralékot. Az ügyvéd erre azt felelte, hogy egy fillért sem enged, ellenben az „Uttörőt” még pénzért sem küldi többé neki.

HIREK

Összeesőkölt tisztviselők.

— Egy szép leány tragédiája.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Szentgotthárd, március 10.

A szentgotthárdi iparbank hivatalos helyiségében ma megjelent Heckel Margit tizen nyolc esztendősről urileány, egy tekintélyes szentgotthárdi család egyetlen leánya.

Betétet hozott a takarékbába, a pénzt át is adta a pénztárosnak, egyszerre csak felcagagott, nyakába borult a pénztárosnak és összevissza ölelte-asókolta. A meglepett, pénztáros nagynehezen bontotta ki magát az ölelő karokból, a fiatal szép szőke leány ekkor neki esett a könyvélnék, aki szintén nem tudott szabadulni a esőkjaitól. A esőkos kisasszony nagy riadalmat keltett a pénztárban, ahol nagy közönség várakozott. A esőkok pedig folytatódak, míg végre megállapították, hogy a fiatal leány hirtelen megőrült.

Orvost hívtak, aki konstátálta Heckel Margit elmeháberodottságát. A fiatal, viruló szépségű urileány állandóan a regényeket bujta és környezetét azt hiszi, hogy a regények bontották meg a fiatal leány elméjét. Az eset Szentgotthárdon mindenféle nagy részvétet kelt.

Zsaroló színész.

Mégrágalmazott szerkesztők.

Távirati tudósítás.

Székesfehérvár, március 10.

A székesfehérvári színtársulat újonnan szerződött tagja, Tömör Annuska a minap lépett fel először a székesfehérvári színházban. Föllépése előtt a fiatal színésznő édesanyjánál, özvegy Tömör Józsefnél megjelent Kiss Imre színész, Szalkay Lajos társulatának tagja s előadta, hogy ha azt akarja, hogy leánya első szerepléséről kedvezően irjanak a lapok, akkor a két lapszerkesztőt, névszerint Vermes Ernőt, a Friss Ujság szerkesztőjét és Szabó Istvánt, a Dunántul szerkesztőjét pénzért kell megvenni. És erre a célra husz kezonát kért és kapott Tömörnédtől.

A dolog kitudódott és a megrágalmazott szerkesztők bünvádi feljelentést tettek a rendőrségen a zsaroló színész ellen. Simon Sándor bünvádi főkapitány már kihallgatta a megvádolt színészt, aki tagadja a bűncselekményt, azonban Tömörné és leánya ellene vallottak.

A botrányos dolog tudomására jutott Szalkay igazgatónak is, aki nyomban intézkedett, hogy rendkívüli színházi törvényszék üljön össze és itélkezék ez ügyben. Kiss Imrét addig is eltiltotta a játszástól s mai szerepét is mással játszatta már el.

Szalkay igazgató az esetet bejelenti az Országos Színészegyesületnek is.

Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Változékony, szeles és hűvösebb idő várható, sok helyütt csapadékkal. — Sürgönyprognózis: Változékony, szeles, hűvösebb, sok helyütt csapadék.

A kormány tagjai Bécsben. Jankovich Béla kultuszminiszter ma délben kihallgatáson jelent meg a királynál. A miniszter reszortügyekről tett jelentést és délután visszautazott Budapestre. Lers Vilmos kereskedelmi államtitkár ma reggel Bécsbe érkezett, ahol résztvesz a külügyminiszteriumban tartandó kereskedelempolitikai tanácskozásán.

Püspöki installáció. Tüdös István dr. az új miskolci református püspököt — mint Miskolcra jelentik — ma iktatták be nagy ünnepek között hivatalába. Az installáció — amely rendkívül fényes lefolyású volt — ott voltak gróf Degenfeld József, Domahidy Elemér debreceni főispán, Geduly Henrik, Nagy Károly és Balthazar Dezső püspökök, Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság másodelnöke és más notabilitások. Az installációs ünnep reggel kilenc órakor kezdődött. Délben disztribúció volt az új püspök tiszteletére.

Fejérvári Géza báró állapota. Bécsből jelentik: A Wiener Allgemeine Zeitung értesülése szerint Fejérvári Géza báró párnapja erősebb hűlése miatt az ágyát kénytelen őrizni. Állapota javuló és nem ad aggodalomra okot.

Antal Gábor öröke. A dunántuli református egyházkerület püspöki székét, Antal Gábor örökét most feltöltötték be. Komáromban ma délelőtt bontották fel a beérkezeti szavazatokat: az egyházkerület püspöke nagy szótöbbséggel Németh István egyházkerületi főjegyző lett. Az új püspök installációja március végén lesz.

Öroszország készülődik. Párisból jelentik: Az orosz hadvezetőség mindent cáfolata ellenére tovább dolgozik a hadsereg megerősítésén. Ma híre érkezett, hogy egy hamburgi bizományos cég közvetítésével az orosz hadvezetőség nagymennyiségű talpbőrt rendelt Amerikából. A rendelésért huszonnégy millió koronát fog fizetni. Egy dán cégnél pedig borjubőr hátizsákokat rendelt a hadvezetőség, negyvenezer darabot. Ezek a megrendelések újabb bizonyítéka az oroszok komoly hadi készülődésének.

Halálozás: Péczely Nándorné született Schaffer Hajnalka Schaffer György nyugalmazott m. kir. állami iskolaigazgató leánya március hó 9-én reggel 4 órakor, 25 éves korában hosszú szenvedés után Lippán elhunyt. Temetése március hó 11-én délután 3 órakor lesz.

Párbaj. Az eleki csendőrség ma az aradi járásbírósnál jelentést tett arról, hogy Walthier József és Strifler Adám fiatal eleki birtokosok tegnap az otlakai mezőn pisztoly-párbajt vívtak. Walthier és Strifler a vendéglőben különböztek össze s az affért pisztoly-párbajjal intézték el, de az egyszeri golyóváltás alkalmával egyikük sem sérült meg. A járásbíró párbajdal vétsége miatt indit eljárást a két ellenfél ellen.

Házasság. Nádor Gyula Aradról f. hó 15-én déli 12 órakor a szolnoki izr. templomban vezeti oltárhoz Wachs Stefikét, Wachs Lajos szolnoki nagykereskedő leányát.

— Gyásznapi március 15-én. Győről jelentik: Győrt az idén nem ünneplik meg március idusát. A győri függetlenségi és 48-as párt elhatározta, hogy az idén nem rendez márciusi ünnepségeket. Határozatát a polgársággal a következő szövegű falragasszal tudatta: Polgártársak! Hazafias bánat és a jövő iránti aggodalommal kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy a közelmúlt időkben a kormány és uralmon levő pártja a szabad sajtó eltörlése, a magyar parlament szuverenitásának és méltóságának letörése, a választói törvény fogyatékos megalkotása, ennek büntetőjogi kiegészítése, az esküdszéki intézmény megcsönkítése és végre az egyesülési és gyülekezési jog korlátozása által a nemzetet megfosztotta oly alkotmányjogi és közszabadságot biztosító intézményektől, amelyeket az 1848. évi március 5-ike számunkra kivivott. E jogfosztások március idusát gyásznapi minősíti, miért is a győri függetlenségi és 48-as párt ez idén a nagy idők emlékére szokásos ünnepet nem rendez és ilyenben részt nem vehet. A győri függetlenségi és 48-as párt.

— Eszék gáz nélkül. Eszékéről jelentik: Az ismételt gázmérgezésre való tekintettel a kormány táviratilag intézkedett, hogy a gázhasználatot a külső városrészekben, ahol az átszivárgás veszélye technikai okokból igen nagy, szüntessék meg. Az eszéki gázfogyasztás ennek következtében majdnem felére redukálódik. Az illető utcákat egyelőre petróleummal fogják világítani. A megrongálódott gázcsövek vizsgálata kiderítette, hogy ezek a csövek, melyeket harminc esztendővel ezelőtt a vitkoviczi vasművek szállítottak, rossz minőségűek. A község tanács tegnap ülésén Kappel dr. közvédelem tanácsos javasolta a gázmű kisajátítását az ipartörvény alapján. Megokolásul azt hozta fel, hogy a mostani üzemi veszedelemből sodorja a lakosság életét. Az indítványt a jogügyi bizottság elé utalták azzal az utasítással, tegye mérlegelés tárgyává, vajon az eszéki gázmű egész üzemét nem kellene-e az említett okokból azonnal megszüntetni.

— Liliomkoszoru a tengerben. Londonból jelentik: Tegnap kilenc hajó indult el a plymouthi kikötőből Whitesand felé. Torpedószúk, cirkálók és tengeralatti naszádok voltak ezek, — az északi tengeri flotta egy divíziója. Mikor a hajók arra a helyre érkeztek, ahol az A-7. tengeralatti naszád elsüllyedését egy bója jelzi, a legénység a földélezetre ment, a harangokat megkondították és az egyik hajón misét mondtak. Mire közben egy tizenkét éves gyermek a Forth nevű cirkáló földélezetéről fehér liliomkoszort dobott a tengerbe és hangos sírásra fakadt. Apja is az A-7 katasztrófájánál veszett oda. A gyászszertartás háromszoros sortűzzel ért véget.

— Verekedő cigányzenészek. Az aradi cigányzenészek között hetek óta dúló elkeseredett versengés ma véres verekedéssé fajult. Gyurkovits András cigányprimást ma reggel hét órakor öccsének, Gyurkovits Józsefnek, az Angyal-utcában lévő üzletében megtámadta az Almay-banda két tagja, Albert György és Albert Gusztáv. A zenészek nekiestek Gyurkovitsnak, téglákkal ütötték-verték, az egyik még a hegedűjét is összetörte rajta. Mikor Gyurkovits József szorongatott bátyja segítségére sietett, Alberték kimentek az üzletből; utánuk ment Gyurkovits András felesége és kérdőre vonta őket férje bántalmazásáért, erre a két testvér az asszonyt is alaposan elverte. Gyurkovits András feljelentést tett a rendőrségen a támadó Albert-fiúk ellen, akiket különben botrányokozásért is felelősségre von a rendőrség.

— Eltiltott bevándorlás. Londonból jelentik: A British Colonie közli, hogy Kanadában az iparosok és munkások bevándorlását betiltották.

— Öngyilkos táncosnő. Budapestről jelentik: Ma délelben tizenkét órakor a Nagymező-utcában levő Európa-szálloda egyik szobájából a személyzet nagy nyöszörgést hallott. Amint az ajtót kinyitották, az ágyon fekvő találtak Bozváry Magda ismert artistanőt, ki jelenleg Jardin d'Hiver alkalmazottja volt. A nőt a Szent István kórházba szállították, ahol gyomormosást eszközöltek rajta és megállapították, hogy arzénal és veronállal megmérgezte magát. Pár pillanatra visszanyerte eszméletét és kérte az orvosokat, hagyják őt meghalni, mert ha felépül, ismét öngyilkos lesz. Bozváry Magda neve ismeretes abból az esetből, mely három évvel ezelőtt történt. Bozváry akkor rálőtt Weisz Béla dr.-ra, de a bíróság felmentette. Akkor apácának akart menni, de meg gondolta a dolgot és táncosnő lett. Majd Nagyváradon, a múlt évben mellbe lőtte magát, de felgyógyult. Valószínű, hogy most is sikerül kigyógyítani.

— Az albán kérdés. Athénből jelentik: Stein külügyminiszter ma a kamarában tartott beszédében foglalkozott a monachiának és Olaszországnak az albán kérdésre vonatkozó figyelmeztetésével és kijelentette, hogy Görögország a nagyhatalmak, illetve a nemzetközi bizottság intézkedését szemmel tartja. Az albán határra vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy Görögország és Szerbia e kérdésben csakhamar egyezésre jut. Végül azzal fejezte be beszédét, hogy Görögország az aegai tengeren a hegemoniát bírja és fogja birni.

— A rendőrkém képviselő. Prágából jelentik: Szviha dr. hozátartozói ma úgy nyilatkoznak, hogy a képviselő egészsége helyreállítása végett a délvídekre utazott, de póre fő tárgyalásán okvetlenül személyesen fog megjelenni. A szociálista csehek lapja ma bizonyító adatokat közöl, hogy Szviha még március elsején is felvette hétszáz korona tiszteletdíját. Bizonyítékokat sorol fel arra nézve is, hogy Szviha állandóan kapott rendkívüli jutalékokat. Bécsből jelentik, hogy Szviha dr. eddig nem mondott le mandátumáról.

— Lemondott az olasz kormány. Rómából jelentik: A minisztertanács ma délelőtt tanácskozott a kabinetválásról. A tanácskozás tíz órától háromnegyed tizenegyre tartott és elhatározta, hogy a kabinet a parlamenti helyzetre való tekintettel lemond. Giolitti miniszterelnök tizenegy órakor a Quirinalba ment, hogy a kormány lemondását átnyújtsa a királynak.

— Békés elintézés. Párisból jelentik: A montenegrói kormány az orosz kormányhoz fordult azzal a kéréssel, utasítsa a bécsi orosz nagykövetet, hogy intervenáljon a Ball-Platzon a Mechalka-hágón történt határvillongás békés elintézése céljából. A montenegrói kormány azt szeretné, ha a külügyminiszterium beleegyeznék abba, hogy vegyes bizottságot küldjenek ki és az vizsgálja meg, kit illet meg a vitás terület.

— Tűz öt tűzoltó halálával. Bauzenből jelentik: Ma délután három órakor Weigart testvérek papírgyárában tűz ütött ki. Az oltás sikertelen maradt és az épület porrá égett. Öt gyári és hivatásos tűzoltó halálát lelte.

— Az Aradi Villamossági R.-T. ezuton értesíti a fogyasztó közönséget, hogy március 11-én déli 12 órától fél kettőig a kábelhálózat mentén az áramszolgáltatás kábelkapcsolás miatt szünetelni fog.

— Összeütközött két szekér. A Weitzer János-utcában ma délelőtt tizenegy órakor egy venyigével megrakott szekér nekiment az előtte haladó szekérnek, amelyben Páve/ Arkadia hatvanhat éves napszamos ült. A kocsi felborult, Páve/ Arkadia leesett róla és betörte a fejét. Az öreg napszamosat a mentők be szállították a kórházba.

— Köszönetnyilvánítás. Deutsch Gyuláné (Milano) 25 lírát adományozott az aradi izr. népkonyháknak Bernát Róbertné ravatalára szánt koszorú megváltásáért, amely kegyeletos adományért ezuton mond köszönetet az elnökség.

— Központi kávéházban ma és még néhány este Toll Janesi hangversenyez.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 10-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Lengyel Ferenc csizmadiának Ferenc nevű fia. Tarkó István fűtőnek János nevű fia. Igaz Sándor ékszerésznek Dénes nevű fia. Kovács Mihály fékezőnek Anna nevű leánya. Meghalt: Krisán Antal 54 éves napszamos. Csányi Etel 3 éves leány. Muntján Tódor 84 éves napszamos. Mizera Julianna 66 éves magánzónó. Pusztai Margit 4 éves leány. Moinár Róza 13 napos leány. Házasságot kötött: Zvarinyi Szilárd dr. járásbírósi jegyző Lovich Magdolnával.

— Tavaszi újdonságok, elegáns kalapok, nyakkendők, harisnyák, uri fehérneműk, zsebkendők, gummikabátok, utazósapkák, az összes uri divatekkek nagy választékban és legolcsóbban „Chic” uri divatüzletben Arad, Andrassy-tér 15. 1321

— Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischernél legfinomabb, legmodernebb és lelegegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— Elegáns gummiköpenyek és átmeneti kabátok legjutányosabban beszerezhetők Hirsch Antal uriszabó cégnél Arad, Andrassy-tér 22. sz. alatt. 1555

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszer-tárában Arad, Boros Beni-tér. 14

— Elegáns női selyem és bőrtáskák, utazó készletek, bőrdöngők és más bőrárak, pipere és illatszerek, játékszerek legnagyobb választékban és legolcsóbban Hegedűs-cégnél. 1321

— Tavaszi divatlapok Kerpelnél.

TARKASÁGOK

(A régi kalap.) A tavaszi eseményekre (értsd: új ruhák, új kalapok) készülődés közben ónagysága rendet csinál a toalett-szekrényében. Tavalyi kosztimók, elviselt, futó divatu kalapok itélletnek eltávolításra. Az egyik kalap fölött ónagysága valóságos gyászbeszédet mond:

— Szegény kis kalapom, te is olyan vagy, mint az udvarlók. Amikor új: örül neki az ember és fél esztendő múlva már rá sem tud többé nézni!

(Az erősebb.) Az egyik aradi kaszárnyában néhány nap előtt két közvitéz jelent meg a száznadrapponton. A rapportot tartó főhadnagy azt olvasta a rapportkönyvből, hogy a két katonát verkedés miatt vezette rapportra az őrmesterük. A verkedő vitézek ott álltak a sorban és a főhadnagy nem csekély meglepetéssel látta, hogy az egyik legény — hatalmas szál fiú — tele van sebhelyekkel. Egyik szemé alatt nagy kék dagadt ékeskedett, fél arcát hatalmas karmolás hasította végig, a homlokán valóságos gumó nőtt, a koponyáján pedig rózsaszínű flastrom fogta össze a felrepedt bőrt. A második verkedőn pedig egyetlen karmolás sem látszott.

— Mi az? — kérdezte a főhadnagy a sértesen legényt. — Miért verted ilyen oszonym ócska a társadat?

A vitéz széles vigyorgásra huzta a száját, de azért katonás komolysággal felelt:

— Főhadnagy urnak alászan jelentem: ő az erősebb — hát csak kellett védekeznem!

VÁROS ÉS MEGYE

Jóváhagyott vágóhídi tervek. A földművelésügyi miniszterium még a múlt évben rendeletet adott ki, melyben utasítja a városokat és községeket, hogy ahol nincsen az állategészségügyi intézkedésnek megfelelő vágóhid, ott új vágóhidat építsenek. A rendeletnek a városok és községek nagy része siet eleget tenni és ennek folytán ma a földművelésügyi miniszter az eléje terjesztett tervek közül tizenhárom városnak és hatvankét községnek vágóhidépítésre vonatkozó tervezetét hagyta helyben. Ezek között van Arad városé is.

Pénzt takarít meg,

ha ruhaszükségletét
GIANOTTI NÁNDOR

uri szabó üzletében, Deák Ferenc utca 8

rendeli meg, ahol a legdivatosabb angol és belföldi szövetujdonságok szép választékban találhatóak. — Üzletelvem; izléses kiállítás. — Jutányos árak. 1632

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Ujarad, március 10.

Az időjárás ismét tavaszi jeleget ölt. Kívánatos lenne, hogy ilyen maradjon.

A gabonaüzlet irányzata szilárd, az árak emelkedtek, az őszi vetésekről érkező rossz hírek hatása alatt.

Elkelt a mai piacon:

1000 mm. buza	24	24.60
800 mm. tengeri	12.60	
Rozs	16	
Árpa	14	
Zab	14	

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, március 10.

Készárú.

Amerika egynegyeddel magasabb. Kínálat, vételkedv kielégítő. 15. ezer mm 5 fillérrel magasabb.

Határidő.

	Dél	3 órai
	várlat	várlat
Buza 1914. áprilisra	12.52—12.53	12.53—12.54
Buza 1914. májusra	12.47—12.48	12.47—12.48
Buza 1914. októberre	11.27—11.28	11.27—11.28
Rozs 1914. áprilisra	9.42—9.43	9.47—9.48
Rozs 1914. októberre	8.70—8.71	8.71—8.72
Tengeri 1914. májusra	6.77—6.78	6.80—6.81
Zab 1914. áprilisra	7.65—7.66	7.68—7.69
Zab 1914. októberre	7.70—7.71	7.72—7.73

As árak 50 kilonként számítva.

Budapesti értéktőzsde (március 10)

Osztrák hitel	640.50
Magyar hitel	844.25
4% koronajáradék	82.45
Osztrák-magyar államvasút	725.—
Jelszóbank	445.—
Lezámitolóbank	522.—
Hazai Bank	293.—
Magyar Bank	533.—
Kereskedelmi Bank	8834.—
Rómaiurányi	664.50
Salgótarjáni	728.—
Köszti Vasút	630.—
Városi Villamos	882.50

Bécsi értéktőzsde (március 10.)

Osztrák hitel	633.25
Magyar hitel	842.—
Osztrák-magyar államv.	710.50
Déli vasút	403.50

A Temesvári Lloydársulat terménycarnokának hivatalos árjegyzése (Árak 100 kilogrammonként koronákban) 1914. márc. 10. Buza 75 kilogrammos 24.10—24.20, 76 kilogrammos 24.30—24.40, 77 kilogrammos 24.50—24.60, 78 kilogrammos 24.70—24.80. Rozs (prima) 16.70—16.80, (közép) 16.80—16.90, Árpa (sertőző) (takarmány) 13.20—13.40, Zab (prima) 14.00—14.10, (közép) 12.40—12.50, Tengeri régi (magyar) uj 12.40—12.50, (román) régi 13.50—13.60, uj 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 4.60—4.80, (rózsa) 7.00—7.50.

Felölös szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szerda, 1914. évi március 11-én:

B) Bérlet

B) Bérlet

Itt először:

Szerkesztő ur.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: T. István Bernard és Alfréd Attila. Fordította: Heitav Jenő. Reuzdező: Deili Lajos.

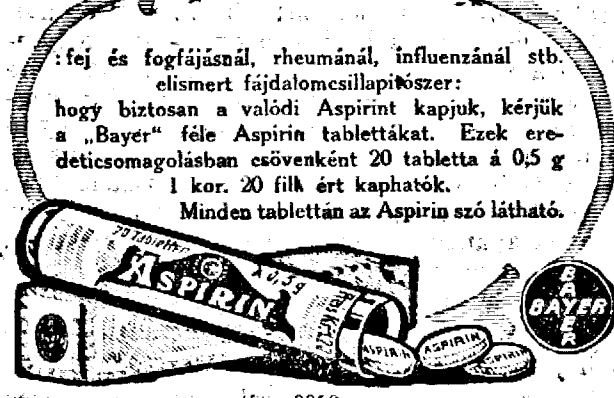
SZEMÉLYEK:

Lucien Deli Lajos. St. Amou br. Dr. Keszler.
Bejun Várna Jenő. Mladeln Kornáthy M.
Honore Fliche Győző A. Tremoussine Pataky V.

Kezdete este 7,30 órákor.

NYILTÉR

Aspirin-tabletták

9858

1913. V. 3018/2. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közölni teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság fenti számú végzése által Grósz Dávid bpesti cég végrehajtó javára 199 korona 15 fill. tőke és járuléka erejéig elrendelt ki-elégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1800 koronára becsült csöves-tengeri és búzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Ezen árverés ugyancsak Grósz Dávid 212 kor. 92 fill. utáni kamatok és költségek erejéig is elrendeltetik.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Medgyesbodzásán 269. sz. a. leendő eszközlésére 1914. évi március hó 11. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladottni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1914. évi február hó 21. napján.

Györffy Arnold,
bíróági végrehajtó.

1639

APOLLO SZÍNHÁZ.

ZRINYI-UTCA. (BÁRÓ BOHUS-PALOTA.)

1914. március hó 12 én, csütörtökön délután 3 órákor nagy

Gyermek-előadás.

Kacagtató gyermek képekkel.

Helyárak: 20, 40 és 60 fillér.

Ügyvédi irodák b. figyelmébe.

A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900—1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az

Aradi nyomdarészvénytársaság könyvnyomdájában.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, mintá után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz uton. — Továbbá osipke- és szövet-függöny, szörme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztük stb. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6541

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegylisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Az aradi m. kir. államjósággazgatóságtól.

5005—1914. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Az aradi m. kir. jósággazgatóság nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a következő munkálatokra:

Tétel szám	Megnevezés	A kincstár által engedélyezett összeg		A hitközség fizet a kézi és írás népszámok megváltására	
		Korona	f.	Korona	f.
I. 1914. évi március hó 30-án.					
Arad megyében:					
1	Öthalmon a r. k. templom és lelkészlak javítására	2.007	87	116	97
Csanád megyében:					
2	Nagylakon a r. k. templom és lelkészlaknál javításokra	2.061	66	111	06
Torontál megyében:					
3	Csatádon a r. k. templom cseréptetőzetének átfedése és egyéb javításokra	1.434	06	94	98
4	Kiskomlóson a r. k. templomnál és lelkészlaknál általános javításokra	1.159	68	78	14
5	Bogároson a r. k. templomnál általános javításokra	1.996	96	186	23
6	Galagonyásdon a r. k. templomnál és lelkészlaknál javításokra	1.046	04	77	07
Krassószörény megyében:					
7	Temestőn a r. k. lelkészlaknál általános javításokra	1.092	92	64	—
8	Mehádán r. k. lelkészlaknál javításokra	948	94	188	57
Temesvár megyében:					
9	Kevepallóson a templom és lelkészlak javítására	1.814	62	128	56
10	Temesrékásdon az ispánlaknál javításokra	1.058	—	—	—
Bács vármegyében:					
11	Dávodon a templom átfedésére és a lelkészlaknál javításokra	2.857	24	214	72
12	Bácsszentivánon a templom tetőzet átfedése	2.977	42	264	18
13	Veprődön a r. k. lelkészlak javítására	1.842	11	106	98
14	Szilbereki r. k. templom külső részének javítása	2.276	07	125	88

Az írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás Aradon a m. kir. jósággazgatóság hivatalos helyiségében a fent kitett napon délelőtt 9 órakor fog megkezdődni és megtartatni, mely időpontig a zárt írásbeli ajánlatok ugyanott adandók be.

Az ajánlat minden egyes munkára külön-külön teendő. Az ajánlattevő tartozik az általa megajánlott összeg 5%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban valamely királyi adóhivatali pénztárnál bantatpér: z gyanánt befizetni és az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

Az ajánlatban a megállapított összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

A költségvetés és az árlejtési, valamint az általános és részletes feltételek Aradon a kir. jósággazgatóság műszaki osztályában a hivatalos órák alatt (délelőtt 8—2 óráig) megtekinthetők.

Elkészett, vagy utóajánlatok, valamint táviratilag bejelentett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beadott ajánlatok azonnal bizottságilag felbontatnak, mely eljárásnál ajánlattevők jelen lehetnek. Ajánlattevők ajánlataikért 30 napig kötelezettségben maradnak.

Az aradi m. kir. jósággazgatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül azok összegére való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Arad, 1914. évi március hó 4-én.

Magyar Királyi Államjósággazgatóság.
Utánnomás nem díjaztatik. 1611

120—1914. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad, sz. kir. város gazdasági széké 800 drb. 16—50, 100, 200, és 300 gyertya erejű fémszálas szőlőlámpa szállítására f. év március hó 16 án d. e. 1/2, 11 órakor árlejtést tart.

Bantatpénzzel leteendő az ajánlati ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok leszártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bantatpénz letéti jegye m illelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad, sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi február hó 22 én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Mindenkinek saját érdeke,

hogy melőtt sodronyszövet kerítésfonat, szitaáru és acélsodronyágybetét szükségletét bárhol is beszerezné, kérjen árajánlatot az egyedüli drótmunka készítőktől:

FISCHER TESTVÉREK

sodronyszövet, kerítésfonat gyárából
Arad, József főherceg ut 8. sz.
(az evang. templommal szemben)

és meg fog győződni, hogy a legjobb minőségű saját gyártelepen készült fonatokat a legolcsóbb árért lehet beszerezni. Gyártelep Kossuth utca 45. szám. 1941

557. TELEFON 557.

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok Nagy raktár modern oszillárokban, asztali lámpákban, villany, gázizzólámpák és izzótestek, üvegek, prizmák, rojtok és minden e szakmába vágó cikkekben mér ékelt árakkal. Költségvetések díjmentesen.

Városi és megyei telefon 627.

Kiváló tisztelettel

Návrády Ede

villany- és gáz-szerelő
Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

Uj cukrász üzlet.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Arad, Lázár Vilmos-utca Földes palotában egy

cukrászda üzletet

nyitottam, ahol állandóan nagy választékban tartok mindenkor friss és legizletesebb süteményfeléket. Minden időben habtejsszín és kuglóf kapható legjutányosabb árban. Megrendeléseket leggyorsabban szállítok Előzékeny kiszolgálás.

Szíves pártfogást kérek:

Virág Andor, cukrász.

Az „Orsoval halhoz.”
Legnagyobb halkivittel

Luttwák József

déligyümölcs és magyar termények kivitele

ARAD, Árpád-tér 1. sz.
(a szőlőtemplom épületben.)

Interurban telefon: 618

Van szerencsém a vevőközönség szíves tudomására hozni, hogy hétfőtől, folyó hó 9-től kezdve a Purimi idény alatt, naponta friss élő dunai és tiszai halak minden fajtájú friss és ízletes, mely alkalmas Purimi Schlach Moues ajándékre. Továbbá ugyancsak Purimra érkezik egy waggon kizárólag piros béli édes narancs és minden fajtájú friss déli gyümölcs. Amidőn a vevőközönség b. figyelmét felhívom, kérem egyben a szíves támogatását, mert főcélom, fáradságot nem kímélve a vevőközönség teljes meglegedését elnyerni. Tisztelettel

Luttwák József.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény, 3. 10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarant, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron káld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, az szövetségét közvetlen Siegel-Imhof cégtől, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Országos választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhoz László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a tavaszi idényre már megérkeztek a bőrkülönlegesek. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi-, női- és gyermekcipők készítését, valamint Orthopéd-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt esz közöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VÁRHOZ LASZLÓ,

a leges honvédezzel tisztikarának szállítója

Férfi és női

fehérneműeket és ajour himzéseket, ugyisíten

egész kelengyéket a legizletesebb kivitelben

leggyorsabb szállítással elvállal legju ányosabb árban

Bedő Lászlóné

fehérnemű varrodája Arad, Orczy utca 11. Telefon 767.

Uj üzlet megnyitás!

Értesítem a vásárló közönséget, hogy Deák Ferencz-u. 8. alatt egy

rőfös, rövidáru, férfi, női és gyermek cipőáru üzletet nyitottam meg. 1247

Üzletelmem legszolidabb kiszolgálás és mindenkor feltűnő olcsó áráimmal b. vevőim igényeit kielégíteni és bizalmukat megnyerni.

Szíves pártfogást kérek: Kötő tisztelettel

özv. Fischer Leóné.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára 5187

ARADON, Batthyány-utcza.

TELEFON TELEFON
86. 86.

Elsőrendű fűtő.
Köszénporos (darabos)
Köszénporos (dió)
Koksz poros
Tüzifa aprított
Kötegen alagyujtó.
Faszén 5723

elsőrendű vasaló és ipari
Nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható

Weisz Dávid
cégnél. Telefon 86.
Arad, Kossuth-u. 62.

**Uj
villanyvilágítási
vállalat.**

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet **villanyvilágítási vállalattal** bővíttem ki — Elvállalok mindenféle villanyvilágítási berendezéseket legjutányosabb árakban egy új épületeknél, mint magánlakásokon. :-

GARTNER SAMU
villanyvilágítási vállalkozó és műszerész 8778

Arad, Weitzer János-u. 2. Telefon 751.
Legnagyobb kerékpárraktár.

Legszebb elővirágok

nagy választékban, legjutányosabban szerezhetők be :-

özv. Ungerman Józsefné
elővirág csarnokában
Weitzer J.-u. 19. alatt
ahol alkalmi oszlokok és koszorúk is legizlésebben készülnek.
Szives pártfogást kérek kitünő tisztelettel 1587

özv. Ungerman Józsefné.

Kalmár József
villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.
Telefon 242. Telefon 242

Ajánlja

költözők figyelmébe:
villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajtató vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 481

5165—1914. kh. sz.

Vásári hirdetés.

Arad szab. kir. városban az idel tavaszi országos vásár folyó évi március hó 27-ikétől bezárólag március hó 31-ikéig fog megtartatni. Az állatvásár március 27, 28 és 29-én tartatik és arra mindenféle állat felhajtása március hó 27-én reggel 4 órától kezdve meg van engedve. A kirakó vásár március hó 27-től március hó 31-ig tart.

Greén Nándor s. k.
főkapitány.

Gyenge férfiak! Öregek és fiatalok!

Ne csüggedjétek! Feltaláltam

a férfierő gyengeségének (neurasthenikus inapetenciának) azonnali megszüntetését. Nem belsőleg beveendő gyógyszer. Kérjen zárt boríték alatt megküldendő ismertetőt 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. **Cím: „NOVA MECHANIKA 150”**
Fiókbérlet 40. Budapest—Főposta. 2328

**Jó anyák, gondos
szülők** legjobban cselekszenek, ha gyermekeiknek átlátszó, kellemes ízű,

mindig friss: **Csukamájolajat**
Hajós-féle

adnak. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Fagydagánatok elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a **FRIGIN.** Ára ecsettel és utasítással 70 fillér.

Depillor-szőrvesztő. E kitünő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. Ára utasítással 1 korona.

Kötszerek, gummicikkek, és sebészeti eszközök legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása. Az összes létező és friss gyermekétápszerek nagy raktára. :- :- :-
SOXLET sterilizáló apparatus és annak egyes alkotórészei külön is állandóan kaphatók.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára: **Hajós Árpád**
gyógyszertára ARAD, Andrassy-tér 22. sz.
741 (Megyeházzal szemben.)

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kézbőrének megvédésére a leghasznosabb az általános közkedveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme Ára 1 Kor.

és **Benzoe Tejszappan** Ára 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden arc tisztátalanságot az arcról meglepő gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János
gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség nem számíttatik fel. 7081

Igen tisztelt

megrendelőim és a n. é. közönséget értesítem, hogy a legdivatosabb tavaszi

angol- és belföldi szövet-ujdonságaim

szép választékban raktáron megtekinthetők. Szíves látogatást kérek, kitűnő tisztelettel

Kiss András

férfi szabó 1534

Arad, József főherceg-ut 2. sz.

Purim sütemények

u. m. diós, mákos kindli. Fladen stb. legfinomabb minőségben kaphatók:

1594

Moskovitz büfféjében
Arad, Andrassy-tér 20.

Prima hasított szőlőkaró

minden hosszban, valamint mindennemű

tűzifák

jó minőségben és olcsó árakban kaphatók:

Oravetz Miklós

fakereskedésében ARAD,
Alsómarospart 24. szám.

Telefon 491.

WAJDITS

gyógyszertára.

Ferenc-tér és Karolina-u. sarok.

Családi Rum 1 liter 2-60 f.

1/2 liter ... 1-40 f.

Jamaikai Rum 1 liter ... 3-50 f.

1/2 liter ... 1-80 f.

Különböző kínai és orosz theák a legolcsóbb árban kaphatók.

1/2 kilos Vatta 90 f. és az összes kőtiszterek a legolcsóbb árban.

Turul sóborszesz kis

üveg ... 40 f.

közép üveg ... 1 kor.

nagy üveg ... 2 kor.

Az összes kül- és belföldi különlegességek raktáron tartva.

Méltóságos Báró Bohus Lajos ur bérpalotájában

f. é. május hó 1-től, esetleg azonnal bérbe adatik: egy három szobás lakás, egy üzlethelyiség és egy műterem festészet vagy fényképészet céljaira. Értekezhetni alólirett házigazdákkal:

1633

BÓDY BÓDOG**Pénzt takarít meg!**

Ha szükségletét,

Forray-utca 2. szám alatti áruházamban,

melynek vezetését, távollétemben Baumann János ur látja el, — szerzi be:

Nőruha szövetek, vászon, ohiffon asztalneműek, kész férfi és női fehérneműek, rövidárak, osipke, szalag, ruhadíszek, férfikalapok, cipők, harisnyák és női confectione

Mindig újabb és újabb áruk!

Versenyen kívül jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Szíves támogatást kér:

1629

Singer Sándor.

FIGYELEM! A n. é. hölgyközönséghez! Megérkezett ami még nem volt Aradon! Értesítem a hölgyközönséget, hogy

női kalap gyártási üzletet

létesítettem, ahol főképp

1634

női kalapformák

készülnek a legújabb párisi divat szerint. Ezenkívül raktáron tartok mindenkor szép választékban legújabb kalapformákat, ugyisintén elvállalok bármilyen női kalap átalakítást, javítást olcsó gyári árakban Céлом oda fog irányu ni, hogy a n. é. hölgyközönség izlésének és igényének teljesen megfelelek. Nagybecsü támogatását és pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

VARGA M. ARAD, Fábian-utca 1.
Deák Ferenc-u. sarok

1912. V. 1727/1. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság fenti számú végzése által aradi polgári takarékpénztár végrehajtató javára 740 kor. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1200 koronára becsült egy sötétzöldre fényezett Landauer hintó és egy sárgára fényezett ruganyos félfedelű hintóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Aradon Nagyvárad-ut 8 sz. alatt leendő eszközlésére 1914. évi március hó 12. napjának délután 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1914. február hó 22. napján.

Györffy Arnold,

bir. végrehajtó.

1634

Eladó

nyitott üzleti berendezés, nyitott fiókos pultasztalok, cégtáblák, írásasztalok, kavicrosták, új 8/8 es gázcsovek, egy kutyabás, egy kirakat, egy Edison-fonográf, egy szép faragott masszív hálószoba butor, karnisok és bordóplüss ágyszerítők. 1633

Német J.

festékkereskedőnél

Lázár Vilmos-utca.

Fajtisza riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű dus gyökerezetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványokat

sima, valamint gyökeres

ripariportalis

szőlővesszőket ajánl elsőrendű minőségben bármily mennyiségben 6617

HÁMORY-GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe, Arad

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefon: 229.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Szerény,

művelt úri leány megismerkedne jellemes, komoly úri emberrel. Jelígem: „Arva leány” Arad, Karolina-u. 2. postafiók. 1647

ÜZLETEK.

Egy

élénk forgalmu kóser vendéglő családi okokból azonnalra is átadó. Cim a kiadóhivatalban. 1644

Jóforgalmu

korcsma és üzlethelyiség külön teremmel együtt, kiadó. Cim a kiadóban. 1501

ALKALMAZÁST KERES.

Magyarajku

leány gyermekekhez bönnek ajánkozik, esetleg mint házikisasszony. Cim a kiadóhivatalban. 1610

Egy ügyes

leány magányos urinőhöz bejárónőnek ajánkozik. Cim a kiadóhivatalban. 1635

Elvállalok

irodai munkák s mindefféle rajzok, tervek másolását. Műszaki rajzoló Arad, folyam mérnöki hivatal. 1637

Egy magányos

asszony főzőnőnek esetleg kiszolgálónőnek ajánkozik. Cim a kiadóhivatalban. 1640

ALKALMAZÁST NYER.

Mellékjövedelem

5000—8000 korona évente. Aradon vagy bárhol lakó intelligensebb személyeknek, ékszármányok (valódi és utánszati) viszonteladásaival. Különösen alkalmas mellékfoglalkozás vendéglősöknek, kávészaknak, pincéreknek, fodrászoknak stb. Szükséges befektetés 20—30 korona. Komoly pályázók irjanak következő címre: Huszár urnak Budapest, 145-ik postafiók. 1549

Fiatal,

de már gyakorlott segéd, a rőfös és divatárú szakmából, ki a román nyelvet bírja, küldje be ajánlatát Schwartz Salamon, Tenke címen. Szombat és izr. ünnepnapon zárva. 1535

Egy

fiatal segéd ki a fűszer rövidárú szakmában jártas március 15-dikére alkalmazást nyer, ajánlatot fizetési igényei kérek Grosz Mór, Marosborsa. 1606

INGATLAN.

Ház eladás.

Urbán Iyán-utca 38. szám (volt Fejsze u.) sarok telek és ház, kényű feltételek mellett szabad kezűl eladó. 1563

Demeter-utca 90/b szám

alatti kényelmes magányos uriház gyümölcsös kerttel, elköltözés miatt jutár yos áron eladó 1452

Eladó birtok.

Aradmegyében 340 kis hold sikk, iszapos fekete talaju jó termőföld, gazdasági felszereléssel együtt sűrűsően eladó. 60 hold búzával van bevetve, 24 hold árpa vetés ezenkívül körülbelül 50 hold már fel van szántva. — Szép nagy tanya van rajta, cséplőgép, gazdasági eszközök, lovak és szarvasmarhák. Részletes felvilágosítást díjtalanul nyújt „Adásvételi közvetítő iroda” Arad, Téli-u. 4/d. Levelekre kimerítő választ adok, válaszbélyeg bekielése esetén. 1627

KIADÓ LAKÁS.

Batthyány-utca 29 sz.

bérlőházban több 3 szobás utcai, három és két szobás udvari modern lakások, május hó 1-től kiadók. 1638

Csinos

két szobás lakás május 1-re kiadó Arad, Mikos Kelemen-utca 2—4. 1681

Két szobás

utcai garzon lakás irodának is igen alkalmas március 1-ére, esetleg azonnalra kiadó. Deák Ferenc-utca 39. sz. alatt. 1077

Az Andrássy-téren

az első emeleten, a főtér kellő közepén, egy utcai lakás azonnalra, vagy május hó 1-re kiadó Bővebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Frissen süített

kaposvári pászka, zsidótemplom-épületben, I. rendű kilogrammja 80 filterért, pászkaliszt kilogrammja 1 koronáért már kapható. Felkérjük a hitközség t. tagjait, hogy a szükséges pászkat mielőbb vegyék meg és szállítsák el. Az izr. hitk. előjárósága 1647

Kecskeméti vidéki

rózsaburgonya vető és evő, kocsi-rakományonként Reiter Izidornál, Temesvár. 1645

Cséplőgép.

Egy alig használt kétéves Nicholson-féle 8 as magánjáró kazán, kedvező részletfizetés mellett is eladó. Bővebbet Borza Testvéreknél Arad, Boros Beni tér 1. 1115

Komplet

hálószoba és ebédlő butor, nehéz tölgyfa, eladó Erzsébet t-körút 37. II. em. ajtó 14. Megtekinthető 11—13—5 óráig. 1586

KÜLÖNFÉLE.

Mindenki olyan öreg,

aminőnek látszik, aki nem akar megöregedni, használja a Földes-féle Hair regeneratort, ezen készítménytől minden ősz haj visszanyeri eredeti színét. Nagy üveg ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerárában. 1224

Fucovesin

Tabl. fucovesini comp. Elbizás elleni gyógyszer, nem hashajtó, nem ártalmas. Kipróbált biztos szer. — Ára használati utastással ellátott eredeti doboznak 3 korona 50 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszerár a Szent Istvánhoz Aradon, Batthyány-utca. Összes készítményeink Földes Kelemen gyógyszerárában is kaphatók. 5189

A legujabb

parisi és londoni divatszövegekből legszebb szabásu tavaszi felöltők és öltönyök rendelhetők

Schäffer Henrik

elsőrendű uriszabászati műtermében. Telefon 208. sz.

FOGAK

huzása, tömése, fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, rágsára kitűnően, készülnek 8091

HALMOS

fogtechnikai termében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadságtér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon n. 638.

Mindenféle főtájást 5 perc alatt megszüntet

egy eredeti Kárpáti-féle fejtájást elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél. 6676

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárában
ARAD, BOROS BENI-TÉR.

Selyempapírral bélelt

100 és 100
levélpapír és boríték
fehér vászon,

100 és 100
levélpapír és boríték
kék vászon,

100 és 100
levélpapír és boríték
szürke vagy krém vászon,

korona 3 korona

Jámbor Antal

papírüzletében,
Andrássy-tér 3.
Tabajdi-utcai oldalon. 1281

Takszámoteres

Bér-autók

Telefonszám
816

2281
Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

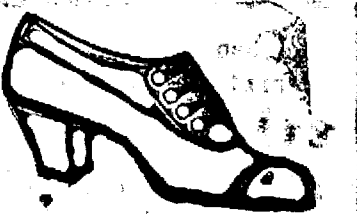
Nagy választék amerikai alakú férfi és női cipőkben 10.—, 12.— és 14.—K-ás árakban.

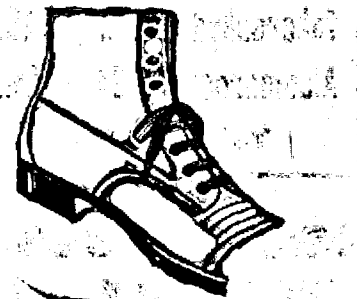
Világhírű „VERA” amerikai férfi és női cipők egyedüli eladási helye.

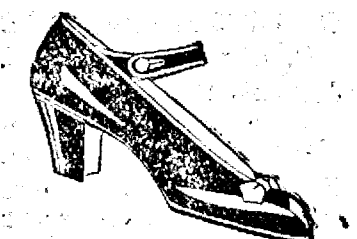
F. L. Popper-féle férfi, női és fiú cipőknek nálunk van a kizárólagos raktára.

„BALLY”-féle francia fél- és magassáru cipőknek főelárusítója.

„HELIA” és „TIP-TOP” higiénikus gyermekcipőknek szintén egyedüli eladási helye.

Ugyanitt kaphatók egyedül a „BALLY”-féle feltűnhetetlen alkalmi és tánc cipők.

Buchsbaum és Tsa cégnél

Aradon, 6255
Atzél Péter-u. 3 sz.
TELEFON: 442. SZÁM.